Programmabegroting 2024 en meerjarenraming 2025-2027

Versie Raad
27-9-2023

1. Inleiding

In deze begroting presenteren we de doelen voor de gemeente in 2024. Daarnaast laten we de stand van zaken van ons huishoudboekje zien. In de aanbiedingsbrief bij deze begroting lichten we gemaakte keuzes toe.

Deze begroting is ook via onze website beschikbaar. Met deze presentatievorm maken we de begroting eenvoudig toegankelijk voor alle inwoners van de gemeente Medemblik.

Inhoudsopgave

1. Inleiding 3
Inhoudsopgave 5
2 Programma's 7
2.1 Hoofddoelen 7
2.2 Programma 1 Dienstverlening en organisatie 9
2.3 Programma 2 Samen leven en ondersteuning 15
2.4 Programma 3 Ruimte 21
3 Paragrafen 27
3.1 Lokale heffingen 27
3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 35
3.3 Onderhoud kapitaalgoederen 41
3.4 Financiering 47
3.5 Bedrijfsvoering 49
3.6 Verbonden partijen 53
3.7 Grondbeleid 59
4 Financiële begroting 63
4.1 Inleiding 63
4.2 Kaders en uitgangspunten 63
4.3 Actueel begrotingsresultaat 2024-2027 63
4.3.2 Nieuw beleid 2024-2027 65
5 Overzichten 77
5.1 Totaaloverzicht 2024-2027 78
5.2 Taakvelden 2024-2027 79
5.3 Investeringen 2024 82
5.4 Incidentele baten en lasten 2024-2027 83
5.5 Reserves en voorzieningen 2024-2027 94
5.6 Balans 2024-2027 96
5.7 EMU-saldo 97

2 Programma's

2.1 Hoofddoelen

Vorig jaar stelde de gemeenteraad de hoofddoelen voor de periode 2023-2026 vast. Deze hoofddoelen zijn leidend voor het opstellen van de programmabegroting 2024-2027. In de begroting beschrijven wij wat wij gaan doen om deze doelen te bereiken en wat dit kost. Ons hoofddoel is nog steeds het zijn van een financieel gezonde gemeente.

Programma 1: Dienstverlening & Organisatie

1. Medemblik is een financieel gezonde gemeente.
2. Medemblik biedt een toegankelijke, betrokken, transparante en toekomstbestendige dienstverlening.
3. In Medemblik hechten wij waarde aan elke vorm van betrokkenheid van haar inwoners, ondernemers en samenwerkingspartners en ondersteunen wij daar waar mogelijk initiatieven die passend zijn bij onze doelstellingen.
4. Medemblik is een gemeente die bestuurlijk leiderschap toont en verantwoordelijkheid neemt.
5. Wij zijn een stevige, duurzame en toekomstbestendige organisatie die in staat is om te voldoen aan onze (continu veranderende) taken en zetten waar mogelijk in op ambitie.

Programma 2: Samen leven en ondersteuning

6. Medemblik versterkt de kwaliteit en grip in een sterk sociaal domein.
7. We hebben passende ondersteuning voor onze inwoners en maatschappelijke organisaties.
8. We hebben focus door (gemaakte) keuzes in (preventief) beleid waarbij we mensen en maatschappelijke organisaties met elkaar verbinden.
9. Kinderen in de gemeente Medemblik krijgen les in een adequate leeromgeving, zodat ze zich goed kunnen ontwikkelen.
10. Medemblik heeft toekomstbestendige, betaalbare accommodaties en voorzieningen voor alle inwoners.

Programma 3: Ruimte

11. We vergroten en verbeteren het woon- en huisvestingsaanbod.
12. We verduurzamen en vergroenen onze leef-, werk- en woonomgeving.
13. We verbeteren de veiligheid van onze inwoners.
14. We verbeteren de verkeersveiligheid.
15. We vergroten onze weerbaarheid tegen ondermijning.
16. We bevorderen onze digitale veiligheid.
17. Behoud en verbeteren van voorzieningen, werkgelegenheid en bedrijvigheid.
18. We versterken de centrumfunctie van de stad Medemblik.
19. We werken aan het versterken en toekomstbestendig maken van de agrarische sector.
20. We versterken het (maatschappelijk) rendement van onze havens.

2.2 Programma 1 Dienstverlening en organisatie

We vinden het belangrijk u goed van dienst te zijn. Daarom bieden we onze producten en diensten steeds meer digitaal aan. Natuurlijk kunt u ook nog steeds op andere manieren onze producten aanvragen, zoals telefonisch of schriftelijk of in ons gemeentehuis. In bepaalde gevallen komen we zelfs bij u thuis.
In de toekomst blijven we investeren in onze organisatie. Zo verbeteren we de dienstverlening aan u.

2.2.1 Wat willen we bereiken? Wat gaan we daarvoor doen?

Hieronder geven we inzicht in de doelen die we willen halen. Per doelstelling geven we aan wat we daarvoor gaan doen in 2024.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Taakveld
Financiën		
Medemblik is een financieel gezonde gemeente.	- We werken aan over een structureel reëel sluitende begroting.	0.8
	- We dekken structurele uitgaven met structurele middelen.	0.8
	- Wij voeren ons risicomanagementbeleid uit. Daarvoor inventariseren we tweemaal per jaar organisatiebreed de risico's.	0.8
	- We zorgen voor aansluiting tussen de personele en financiële administratie.	0.4
	- We verhogen belastingen trendmatig.	0.61/0.62/0.64
Dienstverlening		
Medemblik biedt een toegankelijke, betrokken, transparante en toekomstbestendige dienstverlening.	- We maken onze resultaten van de gemeten dienstverlening openbaar.	0.2
	- We bereiden het klantonderzoek uit naar de producten van de Omgevingswet.	0.2/8.1
	- We ontwikkelen een plan van aanpak voor de verbetering van de dienstverlening.	0.2
	- Een nulmeting van de huidige kwaliteit van onze basis- en kernregistraties incl. processen. Voorstel waarin de mogelijke ambitieniveaus worden aangegeven, inclusief een verbetervoorstel + quick wins die hier direct aan bijdragen.	0.2
	- Onze website is toegankelijk en voldoet aan de minimale vereisten en we onderzoeken of en waar er knelpunten zitten.	0.4
	- We werken voortdurend aan het digitaal beschikbaar stellen van onze producten.	0.2

Participatie		
In Medemblik hechten wij waarde aan elke vorm van betrokkenheid van haar inwoners, ondernemers en samenwerkingspartners en ondersteunen wij daar waar mogelijk initiatieven die passend zijn bij onze doelstellingen.	- Met onze dienstverlening richten wij ons op het begeleiden en ondersteunen van initiatieven. Onze kernconsulent is er voor het beantwoorden van vragen en het begeleiden van initiatieven vanuit de kernen. Wij ondersteunen dorpsraden bij het opstellen of actualiseren van hun kernvisie. - Wij stellen met samenwerkingspartners een lokale inclusie agenda op.	6.1 6.1

Bestuurskracht		
Medemblik is een gemeente die bestuurlijk leiderschap toont en verantwoordelijkheid heeft.	- Wij werken, na de eerste fase van interne verbinding, samenwerking en basis op orde (interne bestuurskracht) aan onze externe bestuurskracht: onze dienstverlening, rol en verbinding met onze inwoners, maatschappelijke partners en ondernemers. - We passen de gemeenschappelijke regelingen aan de gewijzigde wetgeving aan. Dit doen wij in Noord-Holland verband. We implementeren de doorontwikkeling van het Pact van Westfriesland. - Als in 2023 alle afgesproken activiteiten zijn uitgevoerd vindt er een evaluatie plaats en richten we het vervolgproces in. - We zetten in via het project rechtmatigheid op het optimaliseren van onze processen gedurende het lopende boekjaar.	0.1 0.1 0.1 0.1

Organisatie		
Wij zijn een stevige, duurzame en toekomstbestendige organisatie die in staat is om te voldoen aan onze (continu veranderende) taken en zetten waar mogelijk in op ambitie.	- Binnen een eenvoudige structuur met heldere taken en verantwoordelijkheden werken we aan onze externe dienstverlening. We stimuleren een cultuur waarin een goed samenwerking ontstaat en een professionele dienstverlening. - Wij werken conform het jaarlijkse Uitvoeringsprogramma gebaseerd op de Uitvoerings- en Handhavingsstrategie en evalueren de uitvoering in de jaarrapportage. - We ontwikkelen een programma gericht op continue leren binnen de organisatie en het ontwikkelen van de kennis. - Op basis van het raadsbesluit op ons huisvestingsplan starten we het aanbestedingstraject op. - We geven uitvoering aan de renovatie en verduurzaming van onze huisvesting.	0.4 1.2 0.4 0.4 0.4

- We ontwikkelen een programma gericht op het wendbaar maken van de personele organisatie. 0.4

- We geven uitvoering aan ons geactualiseerde functiehuis. 0.4

- We geven permanent aandacht en waardering op verschillende manieren als investering in goed en aantrekkelijk werkgeverschap. 0.4

2.2.2 Beleidsindicatoren

Hieronder vindt u de verplichte set aan beleidsindicatoren die horen bij programma 1.
De indicatoren komen uit Vensters voor Bedrijfsvoering. Wij zijn aangesloten bij deze landelijke benchmark. We kunnen dan zien of we het goed of minder goed doen ten opzichte van andere gemeenten. De uitkomsten gebruiken we, zo nodig, om onze bedrijfsvoering aan te passen. We lichten dit verder toe in de paragraaf Bedrijfsvoering.

Beleidsindicatoren (wettelijk verplicht)	Medemblik	Gemiddelde deelnemende gemeenten
Formatie *(fte per 1.000 inwoners, 2022)*	6,6	8,5
Bezetting *(fte per 1.000 inwoners, 2022)*	6,9	8,3
Apparaatskosten *(€ per inwoner, 2022)*	804	863
Externe inhuur *(% van totale loonsom, 2022)*	29,4	18,3
Overhead *(% van totale lasten, 2022)*	11,0	10,5

De cijfers van Medemblik zijn van de jaarrekening 2022. De cijfers van gemiddelde deelnemende gemeenten zijn op basis van Vensters voor Bedrijfsvoering 2022.

2.2.3 Wat mag het kosten?

Het volgende overzicht laat de totale baten en lasten van dit programma zien.

*Bedragen * € 1.000*

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Totale baten	98.603	112.556	105.540	105.879	98.572	98.154
Totale lasten	-41.361	-34.881	-26.287	-25.872	-26.018	-25.817
Totaal	**57.242**	**77.675**	**79.253**	**80.007**	**72.554**	**72.337**

Voor de analyse van de verschillen 2023-2024 verwijzen we u naar de Financiële begroting. Het overzicht Taakvelden 2024 - 2027 laat de onder dit programma vallende taakvelden zien.

Overhead

In het volgende overzicht vindt u de kosten van onze overhead en hoe deze is opgebouwd. Overhead zijn de kosten die niet direct aan de taakvelden zijn te koppelen.

*Bedragen * € 1.000*

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Management	-1.539	-1.853	-1.462	-1.369	-1.367	-1.367
Huisvesting	-851	-1.074	-967	-945	-1.145	-1.140
Financiën & AO/IC	-1.030	-1.556	-1.439	-1.340	-1.338	-1.338
Personeel & Organisatie	-2.245	-3.852	-3.644	-3.501	-3.571	-3.592
Informatie Beheer en Informatie Management	-4.855	-6.214	-6.591	-6.553	-6.468	-6.330
Inkoop, Juridische Zaken en Facilitaire Zaken	-1.563	-2.023	-2.180	-2.202	-2.195	-2.132
Communicatie, Secretariaat en Strategie	-1.188	-1.274	-1.849	-1.854	-1.852	-1.852
Corona gerelateerde kosten	-160	-	-	-	-	-
Totaal overhead	**-13.431**	**-17.846**	**-18.132**	**-17.764**	**-17.936**	**-17.751**

In de paragraaf Bedrijfsvoering lichten we de belangrijkste ontwikkelingen toe.

2.3 Programma 2 Samen leven en ondersteuning

We vinden het belangrijk dat onze inwoners in een fijne omgeving leven. Dit doen we door onze kernen vitaal, veilig en leefbaar te houden en zo mogelijk te versterken. Samen met onze inwoners en maatschappelijke partners pakken we dit op.
We zijn blij met initiatieven van inwoners en helpen graag deze uit te voeren. Verder stimuleren we inwoners om zo zelfredzaam mogelijk te zijn. Als dat niet meer lukt, helpen we met een passende ondersteuning.

2.3.1 Wat willen we bereiken? Wat gaan we daarvoor doen?

Hieronder geven we inzicht in de doelen die we willen halen. Per doelstelling geven we aan wat we daarvoor gaan doen in 2024.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Taakveld
Sociaal Domein in Balans		
Medemblik versterkt de kwaliteit en grip in een sterk sociaal domein.	- We sturen op realistische prognoses en financiële beheersbaarheid. We realiseren een robuuste bestemmingsreserve voor het sociaal domein.	6.2
	- We versterken de regiefunctie van de gemeente door betere monitoring en frequente evaluatie van zorg-/ondersteuningstrajecten.	6.2
Sociaal Domein		
We bieden - samen met maatschappelijke organisaties en zorgaanbieders - doelmatige, effectieve en toegankelijke ondersteuning waar nodig.	- We evalueren en herzien het beleidsplan Westfriese aanpak laaggeletterdheid.	6.5
	- We zetten in op het zelfredzaam maken van onze (kwetsbare) inwoners, zodat zij kunnen meedoen naar vermogen.	6.3
	- We leveren een uitvoerbaar en realistisch meerjaren beleidsplan Sociaal Domein op.	6.0
	- We geven uitvoering aan de toekomstvisie kwetsbare inwoners.	6.1
	- We versterken de lokale teams en onderzoeken of we lichte ondersteuning als algemene/collectieve voorziening kunnen aanbieden.	6.2
	- We werken met onze onderwijspartners (samenwerkingsverband, schoolbesturen, kinderopvang) aan kansengelijkheid en aan een Lokale Educatieve Agenda voor de komende jaren.	4.3
	- We versterken de verbinding tussen het sociaal domein en de actoren in de zorgketen, zoals zorgverzekeraars, geboortezorg en huisartsen. We stellen een huisartsenvisie op.	6.2
	- We zorgen samen met de Westfriese gemeenten en gecontracteerde zorgaanbieders voor een passend zorgaanbod.	6.2
	- We implementeren en ronden deels de nieuwe inkoop van de trajecten Wmo en Jeugdhulp af.	0.4

	- Wij borgen de rechtmatigheid van de WMO en Jeugdhulp door regionaal en lokaal zorgfraude tegen te gaan. Regionaal voeren we toezicht op rechtmatigheid uit en passen we waar nodig bibob-toetsing toe.	6.0
	- We stellen nieuw subsidiebeleid vast.	4.2
	- We stimuleren inwoners om te participeren in de maatschappij (onder andere op het gebied van arbeid) en mee te doen naar vermogen. We onderzoeken hoe we de ondersteuning van zorgcliënten kunnen verbeteren.	6.5
	- We huisvesten statushouders en begeleiden hen bij het integreren en participeren in de Westfriese samenleving volgens het regionaal beleidskader inburgering.	6.1
	- We spelen in op landelijke en bovenregionale ontwikkelingen, zoals de Hervormingsagenda Jeugd en thuis voor Noordje.	6.72
	- We geven uitvoering aan de samenwerkingsafspraken die op bovenregionaal niveau zijn gemaakt voor passende jeugdhulp voor de zeer complexe doelgroep.	6.72
Preventie		
We hebben focus door (gemaakte) keuzes in (preventief) beleid waarbij we mensen en maatschappelijke organisaties met elkaar verbinden.	- We versterken de sociale basis in onze kernen door in te zetten op goede gezondheid, welzijn en gelijke kansen voor iedereen.	6.1
	- We voeren het meerjaren beleidsplan uit middels uitvoeringsplannen.	6.1
	- We versterken de verbinding tussen het sociaal domein, maatschappelijke organisaties en de inwoners.	6.1
	- We voeren de projectplannen brede SPUK uit.	5.1, 5.3, 6.1
	- We voeren het speelruimteplan 2024 e.v. uit.	5.7
	- We evalueren en actualiseren de lokale aanpak schuldhulpverlening.	6.3
	- We hebben aandacht en waardering voor mantelzorgers, vrijwilligers en mensen met dementie.	6.1
	- We zetten in op het voorkomen van (problematische) schulden, onder andere door eerder contact met inwoners.	6.1
Cultuur		
Inwoners hebben toegang tot culturele voorzieningen	- We geven uitvoering aan de vastgestelde cultuurnota 2023-2027.	5.3
	- Wij geven uitvoering aan ons erfgoedbeleid.	5.5
Integraal Huisvestingsplan		
Kinderen in de gemeente Medemblik krijgen les in een adequate leeromgeving, zodat ze zich goed kunnen ontwikkelen.	- We maken een start met de vernieuwbouw van 3 scholen in de kern Medemblik.	4.2
	- We actualiseren het Integraal Huisvestingsplan (IHP).	4.2

	- We realiseren tijdelijke huisvesting voor 3 scholen in de kern Medemblik.	4.2
Lange termijn accommodatiebeleid		
Medemblik heeft toekomstbestendige, betaalbare accommodaties en voorzieningen voor alle inwoners.	- We werken de vastgestelde beleidskaders LTA 2023 uit in uitvoeringsplannen. Dit doen we samen met onze maatschappelijke samenwerkingspartners.	4.2/5.2/6.1
	- We nemen een besluit over de toekomst van gymzaal Wognum op basis van het door de verenigingen opgestelde plan.	4.2
	- We maken gebruik van externe subsidiemogelijkheden voor het verduurzamen van maatschappelijk vastgoed en informeren verenigingen, scholen en andere partners over mogelijkheden om subsidie aan te vragen.	4.2/5.2/6.1
	- We nemen een besluit over de toekomstplannen van het dorpshuisbestuur voor het dorpshuis van Abbekerk.	6.1
	- De raad neemt op basis van een haalbaarheidsonderzoek een besluit over de realisatie van een nieuw doelgroepenbad aan de Westrand in Wervershoof (motie april 2023).	5.2
	- We versterken onze inzet op de uitvoering van de wettelijke taken voor dierenwelzijn.	1.2
	- Exploitatie sportbedrijf: we houden toezicht op de uitvoering van de opdracht aan het sportbedrijf.	5.2

2.3.2 Beleidsindicatoren

Hieronder vindt u de verplichte set aan beleidsindicatoren die horen bij programma 2. We gebruiken deze indicatoren waar nodig om ons beleid bij te sturen. De gegevens komen van www.waarstaatjegemeente.nl, daar vindt u ook achtergrondinformatie over de beleidsindicatoren.

Beleidsindicatoren (wettelijk verplicht)	Medemblik	Weinig stedelijke gemeenten
Onderwijs		
Absoluut verzuim (niet op school ingeschreven) (per 1.000 leerlingen 5 - 18 jaar, 2022)	1,1	4,7
Relatief verzuim (schoolverzuim zonder geldige reden) (per 1.000 leerlingen 5 - 18 jaar, 2022)	19,0	19,0
Voortijdige schoolverlaters totaal VO + MBO (% totaal aantal leerlingen 12 - 23 jaar, 2021)	1,4	1,5
Sport		
Niet-wekelijkse sporters (%, 2020)	48,7	51,4
Sociaal Domein		
Banen (per 1.000 inwoners van 15 - 65 jaar, 2022)	757,2	719,9
Netto arbeidsparticipatie (% werkzame beroepsbevolking / totale beroepsbevolking, 2022)	72,3	72,8
Werkloze jongeren (% 16 t/m 22 jarigen, 2021)	1,0	1,0
Personen met een bijstandsuitkering (per 10.000 inwoners, 2021)	210,4	242,9
Lopende re-integratievoorzieningen (per 10.000 inwoners van 15 - 65 jaar, 2022)	327,7	195,6
Kinderen in uitkeringsgezin (% kinderen tot 18 jaar, 2021)	3,0	4,0
Jongeren met jeugdhulp (% van alle jongeren tot 18 jaar, 2022)	12,0	12,4
Jongeren met jeugdbescherming (% van alle jongeren tot 18 jaar, 2022)	1,5	Geen data
Jongeren met jeugdreclassering (% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar, 2022)	0,2	Geen data
Jongeren met een delict voor de rechter (% 12 t/m 21 jarigen, 2021)	1,0	1,0
Cliënten met een maatwerkarrangement WMO (per 10.000 inwoners, 2021)	550,0	650,0

Beleidsindicatoren (extra)	Medemblik	2020
Cliëntervaringsonderzoek WMO		
Kwaliteit ondersteuning is goed (helemaal) eens (%, 2021)	81	85
Samen naar oplossingen gezocht, (helemaal) eens (%, 2021)	73	75
Ondersteuning past bij mijn hulpvraag (helemaal) eens (%, 2021)	81	85
Door ondersteuning die ik krijg, kan ik beter de dingen doen die ik wil, (helemaal) eens (%, 2021)	71	80

De opgenomen cijfers zijn de meest actueel beschikbare cijfers die er zijn.

2.3.3 Wat mag het kosten?

Het volgende overzicht laat de totale baten en lasten van dit programma zien.

*Bedragen * € 1.000*

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Totale baten	17.886	11.598	17.439	17.426	17.527	14.132
Totale lasten	-63.254	-65.083	-71.763	-70.171	-70.399	-66.916
Totaal	**-45.368**	**-53.485**	**-54.323**	**-52.745**	**-52.872**	**-52.784**

Voor de analyse van de verschillen 2023-2024 verwijzen we u naar de Financiële begroting. Het overzicht Taakvelden 2024 - 2027 laat de onder dit programma vallende taakvelden zien.

2.4 Programma 3 Ruimte

We vinden leefbare kernen in onze gemeente belangrijk. We bouwen woningen/ondersteunen woningbouw in alle kernen. Ook ondersteunen we maatschappelijke initiatieven. We kijken naar wat wel kan: “ja mits” in plaats van “nee, tenzij”. Zo blijven kernen aantrekkelijk voor alle inwoners uit onze gemeente.

Het beheer van de openbare ruimte vraagt om blijvende aandacht. Een verzorgde openbare ruimte draagt bij aan leefbare kernen. De budgetten voor groenonderhoud staan onder druk. Dit wordt zichtbaar, bijvoorbeeld door meer onkruid in het openbaar groen. Om de werkgelegenheid in onze gemeente te behouden nemen we samen met ondernemers initiatieven om daar zo goed mogelijk voor te zorgen.
De nieuwe Omgevingswet bundelt regels voor projecten in de openbare ruimte.
Zo wordt het makkelijker om projecten te starten. We gaan ons voorbereiden op deze nieuwe Omgevingswet. Bij de invoering ervan trekken de zeven Westfriese gemeenten samen op. We schonen onze regels en beleid op en verzamelen en bundelen de regels voor de fysieke leefomgeving in één verordening. Onderdelen van de Omgevingswet die niet direct noodzakelijk zijn stellen we uit.

2.4.1 Wat willen we bereiken? Wat gaan we daarvoor doen?

Hieronder geven we inzicht in de doelen die we willen halen. Per doelstelling geven we aan wat we daarvoor gaan doen in 2024.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Taakveld
Leef- werk- en woonomgeving		
We vergroten en verbeteren het woon- en huisvestingsaanbod.	- We voeren, samen met de provincie en de Westfriese gemeenten, het Woonakkoord 2021-2025 uit.	8.3
	- We voeren acties uit om de woningbouw te versnellen.	8.3
	- We rapporteren twee keer per jaar de woningbouwontwikkelingen in een dashboard.	8.3
	- We zetten de omgevingswet in om onze woningbouw te versnellen.	8.1
	- We geven uitvoering aan ons vastgoedbeleid, nota grondbeleid en nota kostenverhaal.	8.3
	- We voeren het meerjarig woningbouwprogramma uit.	8.3
	- We versterken onze ontwikkelkracht voor de ruimtelijke en civiele projecten.	8.1
	- We handhaven op illegale bewoning.	8.3
	- We werken regionaal samen op het gebied van huisvesting buitenlandse werknemers.	8.3
	- We voeren het beleid huisvesting buitenlandse werknemers uit.	8.3
	- We voeren activiteiten uit die voortvloeien uit de Transitievisie Warmte.	8.3
We verduurzamen en vergroenen onze leef-, werk- en woonomgeving.	- We stellen de gemeentedekkende Omgevingsvisie vast.	8.3
	- We voeren het plan van aanpak uit om te komen tot een gemeentedekkend Omgevingsplan.	8.3

	- We toetsen initiatieven voor het realiseren van zonneparken in de RES zoekgebieden aan het beleidskader wind- en zonne-energie in Westfriesland.	7.4
	- We geven uitvoering aan de uitvoeringsagenda klimaatadaptatie 2021-2025.	7.2
	- Klimaatadaptatie is een vast onderdeel van ruimtelijke (her)inrichtingsprojecten.	7.2
	- Wij maken inwoners bewust wat zij kunnen doen om gevolgen van klimaatverandering tegen te gaan.	8.3
	- We werken samen met samenwerkingspartijen zoals provincie en netbeheerders aan het uitbreiden van de energie-infrastructuur.	8.3
	- We verduurzamen het verlichtingsareaal.	2.1
	- We breiden het aantal elektrische laadpalen uit.	2.1
	- We geven uitvoering aan het IBOR.	5.7
	- We geven uitvoering aan het groenstructuurplan.	5.7
	- Bij al onze duurzaamheidsactiviteiten onderzoeken we de mogelijkheid om hiervoor subsidies aan te trekken.	8.3
	- We werken samen met de Westfriese gemeenten om onze duurzaamheidsambities te realiseren.	0.1
	- We evalueren het recycle-tarief en zetten aan de hand daarvan beleidsverbeteringen in.	7.3
	- We versterken en stimuleren het hergebruik van (afval)grondstoffen.	7.3
	- We intensiveren de aanpak van bijplaatsingen van afval en zetten in op een nieuw beleidsplan Schoon voor het tegenaan van zwerfafval en het stimuleren van participatie.	2.1
	- We voeren de activiteiten van Circulair Westfriesland 2023-2026 uit.	7.3
Veiligheid		
We verbeteren de veiligheid van onze inwoners.	- We geven uitvoering aan het verbeterplan aanpak Wet politiegegevens.	1.2
	- We voeren het uitvoeringsprogramma Integraal Veiligheidsplan 2023- 2024 uit.	1.2
	- We zetten buurtbemiddeling in.	1.2
We verbeteren de verkeersveiligheid	- We nemen duurzaam veilige verkeersmaatregelen.	2.1
	- We treden handhavend op bij onveilig parkeren.	1.2
	- We geven uitvoering aan het GVVP en verbeteren de verkeersveiligheid rondom diverse wegen.	2.1
We vergroten onze weerbaarheid tegen ondermijning.	- We voeren het uitvoeringsprogramma Openbare Orde en Veiligheid 2024 uit.	1.2
	- We geven uitvoering aan de integrale ondermijningsaanpak die in samenwerking met het RIEC Noord-Holland is opgesteld.	1.2

	- In samenwerking met de gemeenten in Noord-Holland houden wij bestuurlijk toezicht op (illegale) prostitutielocaties.	1.2
	- We voeren het uitvoeringsprogramma aanpak mensenhandel Westfriesland uit.	1.2
We bevorderen onze digitale veiligheid.	- We investeren in kennis, kwaliteit en voldoen minimaal aan relevante wet- en regelgeving.	0.4
	- We brengen de diensten op het gebied van digitale veiligheid vanuit het regionaal platform criminaliteitsbeheersing onder de aandacht van onze ondernemers.	3.3
	- Voor het bestrijden van cybercriminaliteit sluiten we voor inwoners aan bij de regionale projecten uit het Meerjaren Veiligheidsbeleid op eenheidsniveau van Noord-Holland.	0.4
Economie		
Behoud en verbeteren van voorzieningen, werkgelegenheid en bedrijvigheid.	- We zetten het duurzaam ondernemersloket in voor het verduurzamen van bedrijventerreinen.	3.3
	- We bieden ruimte voor duurzame innovaties en pilots.	3.3
	- We ondersteunen ondernemers om werklocaties en panden duurzamer te maken.	3.2
	- We dragen bij aan de uitvoering van het jaarplan van het Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord dat loopt t/m 2024. We evalueren de huidige samenwerking met het Ontwikkelingsbedrijf en ontwikkelen een nieuw meerjarenplan voor regionale economische samenwerking voor de komende jaren.	3.1
	- We werken aan onze toeristische marketing.	3.4
	- We dragen bij aan de uitvoering van de regionale economische agenda onder het Pact van Westfriesland 7.1.	3.4
We versterken de centrumfunctie van de stad Medemblik.	- We werken samen aan het Beeldkwaliteitsplan Centrum Medemblik.	3.1
	- Wij actualiseren ons evenementenbeleid.	3.3
We werken aan het versterken en toekomstbestendig maken van de agrarische sector.	- We werken regionaal samen in de Greenport Noord-Holland Noord en het Ontwikkelingsbedrijf.	3.1
We versterken het (maatschappelijk) rendement van onze havens.	- We vernieuwen onze (huur)contracten en gemaakte afspraken.	2.3
	- We starten een onderzoek naar de mogelijkheden om het gebruik van de havens diverser te maken.	2.3

2.4.2 Beleidsindicatoren

Hieronder vindt u de verplichte set aan beleidsindicatoren die horen bij programma 3. We gebruiken deze indicatoren waar nodig om ons beleid bij te sturen. De gegevens komen van www.waarstaatjegemeente.nl, daar vindt u ook achtergrondinformatie over de beleidsindicatoren.

Beleidsindicatoren (wettelijk verplicht)	Medemblik	Weinig stedelijke gemeenten
Openbare orde en veiligheid		
Verwijzingen Halt (per 1.000 jongeren, 2022)	3	8
Winkeldiefstallen (per 1.000 inwoners, 2022)	0,8	0,9
Geweldsmisdrijven (per 1.000 inwoners, 2022)	3,0	2,9
Diefstallen uit woning (per 1.000 inwoners, 2022)	0,8	1,1
Vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte (per 1.000 inwoners, 2022)	5,2	4,5
Wonen en bouwen		
Gemiddelde WOZ waarde (€ 1.000, 2022)	325,0	311,0
Nieuw gebouwde woningen (per 1.000 woningen, 2022)	3,5	9,1
Demografische druk (%, 2023)	77,9	79,9
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden (€, 2023)	967,0	863,0
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden (€, 2023)	1067,0	940,0
Economie		
Functiemenging (verhouding banen en woningen) (%, 2022)	52,6	50,3
Vestigingen van bedrijven (1.000 inwoners van 15 - 64 jaar, 2022)	177,9	173,1
Milieubeheer		
Omvang huishoudelijk restafval (kg per inwoner, 2019)	133,0	120,0
Hernieuwbare elektriciteit (%, 2020)	43,8	Geen data

De opgenomen cijfers zijn de meest actueel beschikbare cijfers die er zijn.

2.4.3 Wat mag het kosten?

Het volgende overzicht laat de totale baten en lasten van dit programma zien.

*Bedragen * € 1.000*

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Totale baten	36.702	18.389	17.967	17.946	17.964	17.965
Totale lasten	-39.425	-42.579	-42.819	-42.403	-42.473	-42.793
Totaal	**-2.723**	**-24.190**	**-24.852**	**-24.458**	**-24.509**	**-24.828**

Voor de analyse van de verschillen 2023-2024 verwijzen we u naar de Financiële begroting. Het overzicht Taakvelden 2024 - 2027 laat de onder dit programma vallende taakvelden zien.

3 Paragrafen

3.1 Lokale heffingen

De lokale heffingen vormen een belangrijk deel van de inkomsten van de gemeente. We gaan in deze paragraaf in op de lokale heffingen en lichten het kwijtscheldingsbeleid toe.

Bij de vaststelling van de Kadernota 2024 gaf de raad de volgende kaders mee:
- We indexeren de opbrengsten van belastingen en heffingen met 3,0 % (prijsstijging).
- We verhogen belastingen trendmatig.
- Voor leges, riool en afval heffen we, indien mogelijk en acceptabel, kostendekkende tarieven.

We leggen de raad 30 november 2023 ons voorstel voor aanpassing van de belastingverordeningen 2024 voor.

3.1.1 Belastingen

Belastingen zijn algemene dekkingsmiddelen waarvan de gemeente zelf bepaalt waarvoor ze worden gebruikt. Dit zijn de onroerende zaakbelastingen, waterverblijfs-, verblijfs- en forensenbelasting.

Onroerende zaakbelastingen

Deze belasting heffen we van iedere eigenaar of gebruiker van een woning of bedrijf.

Op grond van de Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ) stellen we van alle onroerende zaken jaarlijks de waarde vast. De WOZ-waarde vormt de grondslag voor de tariefbepaling van de onroerende zaakbelasting (OZB). In de belastingverordeningen 2024 worden de tarieven voor 2024 opgenomen.

Onderstaand overzicht laat de begrote opbrengsten zien.

In de raming houden we rekening met een extra opbrengst voor het ondernemersfonds.

*Bedragen * € 1.000*

	2022	2023	2024
Eigenaar niet-woning	2.134	3.165	3.280
Eigenaar woning	5.882	8.922	9.190
Gebruiker niet-woning	1.523	2.268	2.351
Totaal	**9.539**	**14.356**	**14.821**

De opbrengst OZB eigenaar woning stijgt in 2024 met 3,0%.
De opbrengst OZB eigenaar niet-woning en gebruiker niet-woning stijgt met meer dan 3,0%. Dit komt door de voorgestelde structurele verhoging van de bijdrage aan het ondernemersfonds met € 35.000. Dit wordt gedekt uit een verhoging van de opbrengst OZB niet-woning (zie punt 22, nieuw beleid).

2 Hondenbelasting

Deze belasting hieven we van iedere houder van een hond of een kennel. Jaarlijks controleerden we 1/3 van het adressenbestand. Na drie jaar volgde een controle van de hele gemeente. Zo konden we de juistheid van de belastingplicht blijven garanderen.

Onderstaand overzicht laat de begrote opbrengst zien. De raad vindt het belangrijk dat deze opbrengst ten goede komt aan honden en hondenbezitters.

*Bedragen * € 1.000*

	2022	2023	2024
Hondenbelasting	251	238	-
Totaal	**251**	**238**	**-**

Bij de vaststelling van de Kaderbrief 2024 nam de raad de motie 'Afschaffing hondenbelasting' aan. Deze motie riep op tot directe afschaffing van de hondenbelasting met ingang van 2024. Dit is overgenomen in de begroting. De opbrengst hondenbelasting daalt daarom in 2024 tot € 0 (zie punt 10, autonome ontwikkelingen).

Waterverblijfs-, verblijfs- en forensenbelasting

We heffen deze belastingen van personen die niet in de gemeente zijn ingeschreven, maar hier wel verblijven. Daardoor dragen zij bij in de kosten van gemeentelijke voorzieningen.

Onderstaand overzicht laat de begrote opbrengst zien.

*Bedragen * € 1.000*

	2022	2023	2024
Forensen	176	247	254
Waterverblijf	392	236	243
Verblijf	800	973	1.002
Totaal	**1.368**	**1.456**	**1.499**

De opbrengst waterverblijfs-, verblijfs- en forensenbelasting stijgt in 2024 met 3,0%.

3.1.2 Heffingen

Heffingen zijn rechten waar gemeentelijke diensten tegenover staan. Per heffingssoort geven we een korte omschrijving. Ook geven we inzicht in de opbrengsten en uitgaven die we in 2024 verwachten.
De opbrengst van de heffing mag niet meer bedragen dan de kosten die we hiervoor maken. Per heffing geven we ook inzicht in de kostendekkendheid. Hieruit blijkt hoe dit uitgangspunt doorwerkt in de tarieven. We verwijzen u verder naar de Berekening kostendekkendheid.

Afvalstoffenheffing

HVC verzorgt voor de gemeente Medemblik de inzameling en verwerking van het huishoudelijke afval. HVC brengt de kosten bij ons in rekening. Via de afvalstoffenheffing brengen we vervolgens deze kosten in rekening bij onze inwoners. De afvalstoffenheffing heeft afzonderlijke tarieven (vast en variabel) voor een éénpersoonshuishouden en voor een meerpersoonshuishouden. Het zijn kostendekkende tarieven.

Onderstaand overzicht laat de begrote opbrengst zien.

*Bedragen * € 1.000*

	2022	2023	2024
Afvalstoffenheffing	6.378	6.889	7.095
Totaal	**6.378**	**6.889**	**7.095**

In de begroting houden we rekening met een stijging van de opbrengst afvalstoffenheffing met 3,0%.

De raad besloot dat de afvalstoffenheffing 100% kostendekkend moet zijn. Bij het opstellen van de begroting beschikten we nog niet over de prognose van HVC voor 2024. Deze prognose is een belangrijk onderdeel bij het berekenen van de (kostendekkende) tarieven voor de afvalstoffenheffing. We leggen de raad 30 november 2023 ons voorstel voor de tarieven voor de afvalstoffenheffing voor 2024 voor. Op basis hiervan passen we in 2024 de begroting aan.

De berekening van de kostendekkendheid van de afvalstoffenheffing vindt u hier.

Rioolheffing

Eigenaren van eigendommen die zijn aangesloten op de gemeentelijke riolering dragen bij in de kosten daarvan. Hiermee betalen we de kosten van de inzameling en het transport van afvalwater, bedrijfsafvalwater en hemelwater en de zuivering daarvan. De rioolheffing is een kostendekkend tarief.

Onderstaand overzicht laat de begrote opbrengst zien.

*Bedragen * € 1.000*

	2022	2023	2024
Riool eigenaar woning	3.802	3.884	4.015
Riool eigenaar niet-woning	514	527	543
Totaal	**4.316**	**4.411**	**4.558**

De opbrengst rioolheffing eigenaar woning stijgt in 2024 met meer dan 3,0%. De opbrengst is gebaseerd op het dekkingsplan uit het Programma stedelijk water en riolering 2023-2027.
De opbrengst rioolheffing eigenaar niet-woning stijgt in 2024 met 3,0%.

De berekening van de kostendekkendheid van de rioolheffing vindt u hier.

Lijkbezorging

Deze rechten heffen we voor het dekken van de kosten van onderhoud van graven in onze gemeente. Onderstaand overzicht laat de begrote opbrengst zien.

*Bedragen * € 1.000*

	2022	2023	2024
Begrafenisrechten	16	19	20
Leges en afkoopsommen	497	444	457
Totaal	**513**	**463**	**477**

De opbrengst lijkbezorging stijgt in 2024 met 3,0%. De berekening van de kostendekkendheid van lijkbezorging vindt u hier.

Leges

Met deze rechten brengen we de kosten van gemeentelijke diensten in rekening. Deze diensten verlenen we op aanvraag. Voorbeelden van deze diensten zijn vergunningverlening en afgifte paspoort en rijbewijs. Ook hier is sprake van kostendekkende tarieven, met uitzondering van Titel 3.

Onderstaand overzicht laat de begrote opbrengst zien.

*Bedragen * € 1.000*

	2022	2023	2024
Leges	1.762	2.083	2.166
Totaal	**1.762**	**2.083**	**2.166**

De berekening kostendekkendheid van de leges vindt u hier.

Berekeningen kostendekkendheid

Onderstaand overzicht geeft inzicht in de kostendekkendheid van de afvalstoffenheffing, rioolheffing en de lijkbezorging. Het overzicht daarna geeft inzicht in de kostendekkendheid van de leges.

*Bedragen * € 1.000*

	Directe kosten	Overhead	BTW	Opbrengst	Kostendekkendheid
Afvalstoffenheffing	-5.890	-153	-1.082	7.095	100%
Rioolheffing	-3.011	-611	-936	4.559	100%
Lijkbezorging	-484	-210	-	477	69%

Kostendekkendheid van de leges

*Bedragen * € 1*

	Directe Kosten	Loonkosten	Overhead	Opbrengst	Kostendekkendheid
Hoofdstuk 1 - Algemene dienstverlening					
Paragraaf 1 - Burgerlijke stand	-29.527	-44.275	-31.089	96.747	92%
Paragraaf 2 - Reisdocumenten en Nederlandse identiteitskaart	-99.748	-55.758	-39.148	184.268	95%
Paragraaf 3 - Rijbewijzen	-43.837	-83.594	-58.671	172.322	93%
Paragraaf 4 - Verstrekkingen in het kader van de basisregistratie persoonsgegevens	-	-26.152	-18.359	41.742	94%
Paragraaf 7 - Overige publiekszaken	-24.541	-5.642	-3.957	31.413	92%
Paragraaf 9 - Bijzondere wetten	-45.319	-68.327	-47.961	142.701	88%
Totaal hoofdstuk 1	-242.972	-283.748	-199.185	669.193	92%
Hoofdstuk 2 - Omgevingswet					
Paragraaf 2 - Voorfase	-	-20.156	-14.150	18.581	54%
Paragraaf 3 - Activiteiten met betrekking tot bouwwerken	-125.620	-537.870	-377.620	1.293.946	124%
Paragraaf 4 - Activiteiten met betrekking tot cultureel erfgoed en werelderfgoed	-	-9.620	-6.753	5.002	31%
Paragraaf 5 - Milieubelastende activiteiten	-	-5.669	-3.980	10.965	114%
Paragraaf 7 - Aanlegactiviteiten	-	-12.024	-8.442	11.692	57%
Paragraaf 8 - Overige activiteiten	-	-1.603	-1.126	614	22%
Paragraaf 11 - Overige tarieven	-	-4.438	-3.116	1.808	24%
Paragraaf 12 - Modaliteiten	-114.008	-153.685	-107.897	121.027	32%
Totaal hoofdstuk 2	-239.628	-745.065	-523.084	1.463.635	97%

Hoofdstuk 3 - Dienstverlening v/o de Dienstenrichtlijn					
Paragraaf 1 - Horeca	-	-9.710	-6.816	14.799	90%
Paragraaf 4 - Organiseren evenementen of markten	-	-44.242	-31.059	13.070	17%
Paragraaf 5 - Standplaatsen	-	-793	-557	1.220	90%
Paragraaf 7 - In dit hoofdstuk niet benoemd besluit	-	-2.760	-1.937	4.192	89%
Totaal hoofdstuk 3	-	-57.505	-40.369	33.281	34%
Totaal	**-482.600**	**-1.086.318**	**-762.638**	**2.166.109**	**93%**

3.1.3 Kwijtschelding

Inwoners met een laag inkomen betalen onder bepaalde voorwaarden geen belasting. Dat kan ook voor een deel zijn. Inwoners kunnen vermindering of kwijtschelding van belastingbetaling aanvragen voor onroerende zaakbelasting, rioolheffing en afvalstoffenheffing.

*Bedragen * € 1.000*

	2022	2023	2024
Kwijtscheldingen	-151	-213	-208
Totaal	**-151**	**-213**	**-208**

3.1.4 Totaaloverzicht

Hieronder vindt u een totaaloverzicht van de geraamde opbrengsten 2024:

*Bedragen * € 1.000*

	2022	2023	2024
Afvalstoffenheffing	6.378	6.889	7.095
Begrafenisrechten	16	19	20
Eigenaar niet-woning	2.134	3.165	3.280
Eigenaar woning	5.882	8.922	9.190
Forensen	176	247	254
Gebruiker niet-woning	1.523	2.268	2.351
Hondenbelasting	251	238	
Leges	1.762	2.083	2.166
Leges en afkoopsommen	497	444	457
Riool eigenaar niet-woning	514	527	543
Riool eigenaar woning	3.802	3.884	4.015
Verblijf	800	973	1.002
Waterverblijf	392	236	243
Totaal	**24.127**	**29.895**	**30.617**

3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Een risico is een kans op een nadelige gebeurtenis die geld kost. Om risico's op te kunnen vangen heeft de gemeente middelen nodig. Het weerstandsvermogen is een getal dat aangeeft of de gemeente genoeg middelen beschikbaar heeft om de risico's op te vangen wanneer ze zich voordoen. In dit hoofdstuk gaan we in op de zaken die het weerstandsvermogen bepalen. Ook staan in deze paragraaf financiële kengetallen. Deze geven een indicatie over onze financiële positie.

3.2.1 Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen wordt uitgedrukt in een ratio. Deze ratio geeft aan of de gemeente over voldoende middelen en mogelijkheden beschikt om financiële risico's op te vangen, zonder dat dit ten koste gaat van het bestaande beleid.
In deze paragraaf staan ook de financiële kengetallen, deze geven een indicatie over onze financiële positie.

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

1. de beschikbare weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken;
2. de benodigde weerstandscapaciteit, zijnde alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

Voor beleidsinformatie wordt verwezen naar de nota 'Risicomanagement en weerstandsvermogen 2023'.

De ratio van het weerstandsvermogen komt afgerond per 1 januari 2024 uit op 2,0. De raad heeft bepaald dat deze ratio tussen de 1,4 en 2,0 moet liggen. Dit houdt in dat de beschikbare weerstandscapaciteit voldoende zou moeten zijn om de financiële risico's op te kunnen vangen.

In onderstaande tabel zien we de ontwikkeling van het weerstandsvermogen.

*Bedragen * € 1.000*

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Beschikbare weerstandscapaciteit	29.297	31.192	26.156	21.475	32.264	28.490
Benodigde weerstandscapaciteit	22.813	28.363	29.795	28.091	17.299	14.391
Weerstandvermogen	1,3	1,1	0,9	0,8	1,9	2,0

3.2.2 Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit de volgende bestanddelen:

*Bedragen * € 1.000*

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Algemene reserve	25.760	27.582	22.960	17.584	31.325	28.490
Onbenutte belastingcapaciteit	3.537	3.610	3.196	3.891	939	-
Beschikbare weerstandscapaciteit	**29.297**	**31.192**	**26.156**	**21.475**	**32.264**	**28.490**

Onbenutte belastingcapaciteit

De onbenutte belastingcapaciteit is het verschil tussen de belastingcapaciteit en de opbrengsten OZB die we begroten. De belastingcapaciteit wordt jaarlijks door het CBS vastgesteld op basis van de WOZ waarde van de woningen en niet-woningen in de gemeente. In 2024 begroten we hogere

OZB opbrengsten dan de door het CBS vastgestelde belastingcapaciteit. Daarom nemen we € 0 als onbenutte belastingcapaciteit op.

3.2.3 Benodigde weerstandscapaciteit

We inventariseerden alle risico's. Met behulp van een risicosimulatie maken we een berekening van de mogelijke financiële gevolgen van deze risico's. Uit deze berekening blijkt dat het totale risico € 14,4 miljoen is, dit is de benodigde weerstandscapaciteit.

3.2.4 Overzicht risico's

In onderstaande tabel wordt de risico top 10 weergegeven en kort toegelicht. Wanneer er dekking is voor deze risico's dan geven we dit aan. In de berekening van het weerstandsvermogen nemen we alleen de risico's mee, die ten laste komen van de algemene reserve. Voor risico's rond die samenhangen met het grondbeleid verwijzen wij naar de paragraaf Grondbeleid.

*Bedragen * € 1.000*

	Kans	Minimale omvang	Maximale omvang	Reserve
A. *Verhoogde eisen basisregistraties* De kwaliteit van het beheer van de basisregistraties is onvoldoende. De eisen gaan omhoog. Hierdoor voldoen we wellicht niet aan de wettelijke eisen en negatieve oordelen van inspecties en audits van externe toezichthouders.	Zeer groot	1.000	3.000	Algemeen
B. *Informatieveiligheid* Ongewenste toegang van buiten in de (informatie)systemen van onze organisatie waarbij: - De continuïteit van de gemeente dienstverlening in het geding komt; - Gegevens van inwoners, bedrijven en/ of medewerkers in verkeerde handen vallen; - De integriteit van onze informatie niet geborgd is.	Klein	2.500	5.000	Algemeen
C. *Integraal Huisvesting Plan Onderwijs (IHP)* We voeren het (IHP) uit. Voor 2023 realiseren we tijdelijke huisvesting voor het project van de vernieuwbouw en renovatie van 3 scholen in de kern Medemblik. De planning is om in 2024, 2025 en 2026 de 3 scholen te vernieuwbouwen/renoveren. Door de sterk gestegen bouwkosten is het de vraag of de budgetten toereikend zijn om de plannen tot uitvoering te brengen.	Groot	500	1.000	Algemeen
D. *Verblijfsbelasting arbeidsmigranten* We hebben nog niet alle bedden in beeld. Hierdoor kunnen we niet alle bedden aanslaan waarop de begrote ontvangsten zijn gebaseerd.	Zeer groot	250	500	Algemeen
E. *Kosten WMO en Jeugdhulp* Wmo en Jeugdhulp zijn open einde regelingen. De gemeente blijft verantwoordelijk voor inwoners die ondersteuning nodig hebben onder de Wmo of Jeugdwet. Kosten kunnen toenemen door een toename van de vraag, bijvoorbeeld als gevolg van vergrijzing of complexere casuïstiek. Daarnaast heeft de gemeente te maken met autonome verwijzers (zoals huisartsen), waardoor beperkt regie kan worden gevoerd, maar wel volledig financieel risico wordt gedragen.	Matig	1.000	1.100	Algemeen

F.	*Inflatie correctie* Er is rekening gehouden met 3% prijs indexatie en 4,7% loonindexatie. De werkelijke inflatie lijkt veel hoger.	Groot	250	500	Algemeen
G.	*Garantstelling HVC* Aandeelhouders van HVC staan garant voor leningen die HVC is aangegaan.	Zeer klein	1.000	8.300	Algemeen
H.	*Functiewaardering* In 2023 vindt functie-onderhoud plaats voor alle functies. Dit kan leiden tot hogere kosten.	Zeer groot	100	250	Algemeen
I.	*Krapte op de arbeidsmarkt* Hierdoor kunnen we niet voor alle functies de juiste kwaliteit vinden waardoor risico op grotere belasting huidige formatie, vertraging van werkzaamheden of beperkte dienstverlening.	Zeer groot	100	250	Algemeen
J.	*Datalekken* Het basisniveau moet op orde worden gebracht om veiligheidslekken (misbruik/diefstal/verlies van data) te voorkomen.	Matig	250	500	Algemeen

Toelichting

Ten opzichte van de jaarrekening 2022 zijn er nieuwe risico's opgenomen. Hieronder een toelichting van de risico's die wij bij u onder de aandacht willen brengen.

Informatieveiligheid
We hebben de financiële impact voor het informatieveiligheid-risico hoger ingeschat dan vorig jaar. Dit hebben we gedaan op basis van gegevens vanuit andere gemeenten waar dit risico zich heeft voorgedaan. De schade is nu geschat op € 2,5 - €5 miljoen tegen € 1- € 2,5 miljoen bij de jaarrekening 2022. Tegelijkertijd is de ingeschatte kans verlaagd van zeer groot naar klein. Dit komt overeen met een kans van eens in de 5-10 jaar.

Datalekken
We hebben de inschatting van het risico op datalekken bijgesteld. Bij een datalek kan de autoriteit persoonsgegevens een boete opleggen. Bij dit risico is de inschatting van de schade verhoogd van Zeer laag naar Matig en is de inschatting van de kans verlaagd van Zeer groot naar Matig.

Verblijfsbelasting arbeidsmigranten
Inmiddels is een raadsinformatienota aan de raad verzonden met de meest actuele informatie. Deze is nog niet verwerkt in bovenstaande tabel.

Stijging ratio weerstandvermogen

De raad heeft bepaald dat de ratio weerstandsvermogen, de verhouding tussen de beschikbare en de benodigde weerstandscapaciteit tussen de 1,4 en 2,0 moet liggen. Dit doen we door enerzijds risico's te beheersen en te beperken en anderzijds door de reservepositie op peil te houden. Dit laatste kan door ongebruikte bestemmingsreserves op te heffen en door positieve jaarresultaten in de algemene reserve te storten.

Het weerstandsvermogen is verder gestegen tot 2,0. De stijging wordt veroorzaakt door een verdere daling van de benodigde weerstandscapaciteit en een stijging van de beschikbare weerstandscapaciteit. Dit wordt onder andere veroorzaakt door:

- Het risico dat we lopen in verband met de garantstelling voor HVC neemt af doordat het eigen vermogen van de onderneming toeneemt en het risico over een groter aantal aandeelhouders wordt verdeeld;
- Actualisatie van feiten en omstandigheden leiden tot een lagere inschatting van risicokansen en -bedragen.

Stille reserves
In 2023 zijn we een onderzoek gestart naar de waardering van de stille reserves. We ronden dit onderzoek naar verwachting eind 2023 of begin 2024 af. Op dit moment zijn we er niet van overtuigd dat er materiële stille reserves zijn die moeten worden meegenomen. Deze moeten binnen redelijke termijn liquide kunnen worden gemaakt om dit mee te nemen.

3.2.5 Financiële kengetallen

	Norm	werkelijk 2022	begroot 2023	2024	2025	2026	2027
Netto schuldquote	90-130%	-5%	13%	-2%	5%	13%	17%
Gecorrigeerde netto schuldquote	90-130%	-8%	11%	-4%	3%	11%	15%
Solvabiliteitsratio	20-50%	49%	43%	53%	57%	51%	47%
Grondexploitatie	20-35%	2%	3%	2%	2%	2%	2%
Structurele exploitatieruimte	Begr = 0%	6%	1%	1%	2%	-3%	-4%
Belastingcapaciteit	95-105%	98%	113%	110%	110%	110%	111%

Beoordeling van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie

We beoordeelden de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot onze financiële positie. Daarnaast zetten we de kengetallen af tegen de normen die de raad hiervoor heeft vastgesteld.

Netto schuldquote en gecorrigeerde netto schuldquote
De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van onze schuldenlast ten opzichte van het totaal van de baten. We ontvingen in 2022 een bijdrage van de netto-ontvangende gemeenten in verband met de overdracht van de wegen van het Hoogheemraadschap Hollands-Noorderkwartier (HHNK). Hierdoor is ons saldo aan geldmiddelen gegroeid. Met dit geld kunnen we op korte termijn onze geplande investeringen financieren. Daarna trekken we externe financieringsmiddelen aan, waardoor onze langlopende schulden in de komende jaren toenemen. Dit leidt tot een stijging van de netto schuldquote.
We berekenen de gecorrigeerde netto schuldquote door onze schuldenlast te verminderen met alle door ons verstrekte leningen. We lenen een steeds kleiner deel van onze opgenomen geldleningen door aan derden. Dit verkleint het verschil met de netto schuldquote. De waarde van beide de netto schuldquotes blijft ruimschoots onder onze norm.

Solvabiliteitsratio
De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin we in staat zijn aan onze financiële verplichtingen te voldoen. Door de bestemming van het jaarresultaat 2022 is onze vermogenspositie versterkt. De negatieve begrotingsresultaten vanaf 2026 hebben hier echter weer een negatieve impact op. Daarnaast zetten we onze reserves de komende jaren ook weer in om een deel van onze lasten te dekken en stijgen onze langlopende schulden door onze toenemende financieringsbehoefte. Hierdoor daalt onze solvabiliteitsratio weer vanaf 2026. De solvabiliteitsratio bevindt zich echter nog steeds binnen onze norm. Dit laat zien dat we een gemeente zijn met een gezonde solvabiliteit. De daling toont wel aan dat onze vermogenspositie de komende jaren verzwakt.

Grondexploitatie
Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot onze grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale baten. De verhouding tussen de boekwaarde van de bouwgronden in exploitatie en het totaal saldo van baten blijft ruimschoots onder onze norm. Onze afhankelijkheid van de opbrengsten van onze bouwgronden blijft beperkt.

Belastingcapaciteit
De belastingcapaciteit geeft inzicht in hoe de woonlasten voor een gezin bij een gemiddelde WOZ-waarde in onze gemeente zich verhouden tot de landelijk gemiddelde woonlasten van een gezin. De belastingcapaciteit is hoger dan onze norm. Dit is het gevolg van de stijging van de onroerende zaakbelasting in de afgelopen jaren en de eerdere verhoging van de afvalstoffenheffing en de rioolheffing om te komen tot 100% kostendekkendheid. De daling van de belastingcapaciteit ten opzichte van 2023 komt met name door de daling van de afvalstoffenheffing in 2023. Bij de berekening van de belastingcapaciteit in 2023 gebruikten we namelijk de tarieven voor 2022 van de verschillende belastingen en heffingen als basis. De tarieven voor de afvalstoffenheffing waren toen hoger dan de tarieven voor 2023. Nu gebruiken we de tarieven voor 2023 als uitgangspunt. Een toelichting op de hoogte van de lokale heffingen is te vinden in de paragraaf Lokale heffingen.

Structurele exploitatieruimte
In de structurele exploitatieruimte komt tot uitdrukking of we over voldoende structurele baten beschikken om onze structurele lasten te dekken. Net als vorig jaar is onze structurele exploitatieruimte tot 2026 positief. De structurele baten zijn dan dus hoger dan de structurele lasten. Daarna daalt de structurele ruimte tot -3% in 2026 en -4% in 2027.

Onderstaande tabel toont de cijfermatige ontwikkeling van het structureel resultaat in de jaren 2024 tot en met 2027. De tabel laat zien dat het structureel resultaat tot 2026 verbetert. Vanaf 2026 ontvangen we echter minder geld van het Rijk. Dit zien we terug in een daling van het structureel resultaat tot - € 5.073.000 in 2027. De totstandkoming van het begrotingsresultaat is terug te vinden in het hoofdstuk Financiële begroting.

Bedragen * € 1.000	Norm	werkelijk 2022	begroot 2023	2024	2025	2026	2027
Lasten (exclusief reserves):							
Structureel		-121.760	-123.248	-136.741	-135.540	-135.910	-136.141
Incidenteel		-1.668	-2.119	-4.788	-3.568	-3.641	-46
Baten (exclusief reserves):							
Structureel		131.641	122.815	137.179	137.488	130.103	129.845
Incidenteel		15.255	500	3.115	3.233	3.395	-
Toevoegingen aan reserves:							
Structureel		-1.644	-294	-441	-441	-441	-441
Incidenteel		-18.967	-	-156	-156	-156	-156
Onttrekkingen aan reserves:							
Structureel		845	1.797	1.763	1.725	1.690	1.664
Incidenteel		5.450	555	147	63	133	-
Structureel resultaat	Begr = € 0	9.082	1.069	1.760	3.232	-4.557	-5.073

3.3 Onderhoud kapitaalgoederen

Kapitaalgoederen is een verzamelnaam voor investeringen die we hebben gedaan, onder meer in de openbare ruimte. Denk daarbij aan wegen, groen, bruggen, riolering en waterwegen. Na aanleg is het belangrijk dat we deze kapitaalgoederen onderhouden en dat kost geld.

Het beheer en onderhoud is belangrijk omdat dit direct van invloed is op de aantrekkelijkheid, de bruikbaarheid en de veiligheid van de leef- en werkomgeving. Ook is het belangrijk vanuit financieel oogpunt. Slecht onderhoud leidt op termijn tot extra kosten. Dan zijn eerder dure reconstructies, groot onderhoud of vervangingen nodig.

De prijsstijging van Grond-, Weg-, en Waterbouw, energie en materiaal is niet meegenomen in de begroting.
Onze werkwijze voor de aanpak van het beheer hebben we vastgelegd in de 'Nota Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR)'.

3.3.1 Wegen

We zorgen voor veilige en bereikbare wegen. Om dit te bereiken beheren we de wegen, bermen, verhardingen en het straatmeubilair.

Het areaal bestaat uit:

- Ruim 400km aan wegen, waarvan 250km bestaat uit asfalt en 150km uit elementenverhardingen;
- 5588 borden, waarvan 2.679 verkeersborden, 2.103 straatnaamborden, 42 komborden, 563 onderborden, 154 bushalteborden, 47 laadpaal borden;
- 2423 andere objecten, waarvan 2.438 verkeerspalen, 32 bewegwijzeringsmasten en 43 objectpalen;
- 317.995 m1 belijning en 4584 m2 figuratie.

Daarnaast voorzien we ook in parkeervoorzieningen. Deze beheren we niet alleen maar hieraan stellen we ook eisen bij nieuwe ontwikkelingen. Zo worden de benodigde parkeervoorzieningen vastgesteld door middel van de nota 'Parkeernormen Medemblik'.

Bij groot onderhoud en de aanleg van nieuwe wegen wordt bekeken of de inrichting aan de eisen van Duurzaam Veilig voldoet. Dit zijn eisen die landelijk gelden, door hier aan te voldoen ontstaat er een eenduidige inrichting.

Per 1 januari 2023 zijn de wegen van het Hoogheemraadschap overgenomen in beheer.

3.3.2 Groen

Openbaar groen is onder meer belangrijk voor wateropslag, klimaat, ecologie en recreatie. We maken in ons groenbeheer onderscheid in de groene omgeving en de bomen. Om te komen tot een kwalitatief groenbeheer zijn in 2023 de beleidskaders openbaar groen Medemblik vastgesteld. Daaropvolgend zal een groenstructuurplan vorm geven worden om als laatste daaruit het beheerplan openbaar groen op te stellen welke in 2024 ter besluitvorming aan de raad zal worden voorgelegd.

Het groen areaal van de gemeente Medemblik bestaat uit:

- 431 hectare groen. Dat groen bestaat uit heesters, rozen, vaste planten, bos, bosplantsoen, gazons en bermen;
- 35.061 bomen. We hebben deze ingedeeld in lei-, knot en normale bomen. We maken onderscheid in standplaatsen: bomen in verharding, in beplanting of in gras.

3.3.3 Meubilair

In de openbare ruimte onderscheiden we verschillende soorten meubilair: openbare verlichting, straatmeubilair, parkmeubilair en speeltoestellen.

We beheren:

- Ruim 12.500 lantaarnpalen. Ruim 30% daarvan is voorzien van LED verlichting. Ongeveer de helft van de lantaarnpalen is aangesloten op een eigen kabelnetwerk dat bestaat uit 110 voedingskasten en ruim 250 km kabel. De andere helft van de verlichting is rechtstreeks aangesloten op laagspanningskabels van netbeheerder Liander en wordt eveneens gevoed door 110 voedingspunten;
- 484 banken, 54 picknicksets, 598 afvalbakken, 20 slimme afvalbakken, 97 bloembakken, 52 dispensers en 28 aanplakportalen;
- 882 speeltoestellen, 8.551m2 valondergrond en 10.339m2 speelondergrond.

3.3.4 Kunstwerken

Onder kunstwerken verstaan we civieltechnische bouwwerken, zoals vaste en beweegbare bruggen, schutsluizen, havens, duikers, kade- / oeverconstructies, steigers en stuwen en boot inlaatplaatsen.

We hebben:

- 378 bruggen in beheer, waarvan 3 beweegbare bruggen. Daarnaast beheren we "de Westerhavensluis", dit is één van de twee schutsluizen in de vaarweg tussen het IJsselmeer en de Wieringermeer;
- 595 duikers in beheer. De duikers worden om de 4 jaar doorgespoten Het onderhoud voeren we gelijktijdig uit met het baggeren van de watergangen;
- 2.700 m1 kademuur en 5.400 m1 damwand in beheer;
- 37 steigers;
- 26 stuwen; deze worden dit jaar overgedragen aan het Hoogheemraadschap in het kader van Overdracht Onderhoud Stedelijk Water;
- 11 botenhellingen.

3.3.5 Water

Onder water verstaan we sloten, vaarten, kanalen en havens. Voor het onderhoud maken we onderscheid in watergangen en havens.

We hebben:

- 223 km watergangen, waarvan 160 km wegsloot is. In het kader van stedelijk water wordt later dit jaar zo'n 65 km watergang door HHNK in beheer en onderhoud overgenomen. Hierdoor hebben wij met ingang van 2024 zo'n 160 km watergang in beheer;
- de vaarweg die bestaat uit de havens van Medemblik en het Overlekerkanaal in beheer. Deze vaarweg vormt de verbinding tussen het IJsselmeer en de Wieringermeer. Het totale wateroppervlak van de havens is 15 ha;
- Zo'n 65 km harde beschoeiing en ca. 60 km natuurlijke oevers in onderhoud. Met overdracht wegen vanuit HHNK is er zo'n 20 km beschoeiing aan het areaal toegevoegd. Er wordt later dit jaar een inventarisatie uitgevoerd om het staat van de beschoeiing te bepalen.

3.3.6 Riolering

We beheren en onderhouden circa 360 km riolering, 125 rioolgemalen, 560 minigemalen, 18.500 straatkolken en 18.500 huisaansluitingen. De belangrijkste functies van de riolering zijn zorgen voor volksgezondheid, droge voeten en de bescherming van het milieu.

Het beleid is vastgelegd in het Programma stedelijk water en riolering 2023-2027. Klimaatadaptatie - aanpassen van de bebouwde omgeving aan een veranderend klimaat – heeft een toenemende invloed op de riolering.

We maken binnen de riolering grofweg onderscheid tussen:

- Vrijverval riolering.
  Deze bestaat uit stelsels van buizen en putten waarin het afvalwater wordt opgevangen. Rioolgemalen zorgen voor transport van afvalwater richting de rioolwaterzuivering. Stelsels die voor schoon hemelwater zijn aangelegd transporteren dit meestal direct naar open water;
- Mechanische riolering.
  Deze bestaat uit stelsels van kleine gemaaltjes en leidingen onder druk. Het ligt in gebieden waar aanleg van vrijverval riolering niet doelmatig is. De gemaaltjes transporteren het afvalwater richting de rioolwaterzuivering;
- Drainage.
  Deze bestaat uit een stelsel van waterdoorlatende buizen. Het ligt op plaatsen waar de grondwaterstand anders te dicht bij de oppervlakte komt. De buizen vangen overtollig grondwater op en transporteren dit naar open water.

3.3.7 Gebouwen

De gemeentelijke vastgoedportefeuille bestaat uit 101 gebouwen en is divers van samenstelling. In 2016 is het onderhoudsplan gemeentelijke gebouwen 2017-2025 vastgesteld. Bij vaststelling van de begroting 2022 heeft uw raad de geldigheidsduur van dit plan verlengd, omdat gewacht werd op de Nota Vastgoedbeleid 2023. Nu deze nota is vastgesteld, kan verder vorm en inhoud worden gegeven aan een geactualiseerd onderhoudsplan en een routekaart verduurzaming. Het onderhoudsplan gaat uit van kosten die gemaakt moeten worden om het vastgoed in oorspronkelijke staat te houden, zodat het naar behoren kan functioneren. De verduurzaming van het vastgoed wordt uitgewerkt in een routekaart.

3.3.8 Sportvelden

We stellen sportcomplexen beschikbaar aan verschillende verenigingen. De sportvelden bestaan uit 26 natuurgrasvoetbalvelden, 10 kunstgrasvoetbalvelden, 7 handbalvelden en 1 korfbalveld. Het onderhoud voeren we uit volgens het Beheer- en Onderhoudsplan Gemeentelijke Sportvelden.

3.3.9 GRIP op Ruimtelijke Projecten

De herinrichting en het beheren van de openbare ruimte doen we niet alleen. Zo houden we rekening met de wensen van onze inwoners. We stemmen onze plannen ook af met andere partijen. Dit is noodzakelijk omdat er veel meer partijen zijn met ambities in onze Openbare Ruimte die werkzaamheden plannen in onze gemeente, zoals netbeheerders, de provincie, het Hoogheemraadschap en de woningcorporaties. Door gezamenlijk te programmeren bereiken we dat we zoveel mogelijk werkzaamheden gelijktijdig uitvoeren, alle partijen vanuit de eigen verantwoordelijkheid.

Daarmee willen we het volgende bereiken:

- een duurzame inrichting van de bovengrondse Openbare Ruimte;
- een transitie van de ondergrond, die steeds meer onder druk komt;
- een efficiënte inzet van middelen, maatschappelijke kosten drukken;
- het beperken van hinder en overlast voor de inwoners.

In het strategisch planningsoverleg stemmen de organisaties de strategische meerjarenplannen af. Het vertrouwen tussen de partijen en de betrouwbaarheid van hun plannen vormen de zuurstof voor de goede samenwerking. De naderende Omgevingswet zal nog sterker beroep doen op de betrouwbaarheid en transparantie door de omslag naar van buiten naar binnen denken, vroegtijdig

met plannen naar buiten treden en gelijke informatieposities te borgen voor burgers en ondernemer.
Strategisch vooruitkijken is niet vrijblijvend. Het doel is om samen verantwoordelijkheid te delen voor een gezamenlijk beeld van het volledige portfolio aan lopende projecten van alle deelnemers binnen de Openbare Ruimte van gemeente Medemblik.

Grip op de lopende projecten vraagt actieve regie op de eigen projecten van alle afdelingen en disciplines daarbinnen, naast de projecten van externen. Dit noemen we het coördinatieproces op de lopende projecten en dat is dit jaar grotendeels gerealiseerd.

Essentieel is binnen het coördinatieproces op de lopende projecten:

- het tijdig in beeld krijgen van deze projecten;
- focus leggen op het afstemmen van eenduidige tijdslijnen in de fasering;
- met afgestemde koppelmomenten om het tijdig aanhaken van alle partijen te borgen.

Dit alleen is niet voldoende, ook het monitoren of in de opvolging ook daadwerkelijk ‘werk met werk gemaakt’ wordt. Het gaat hier niet om één beoogd eindresultaat maar een continu proces, waar alle partijen elkaar bij de les houden met het oog op onderling afgesproken voor hen belangrijke succes indicatoren.

3.3.10 Totaaloverzicht

*Bedragen * € 1.000*

	Wegen	Groen	Water	Kunst-werken	Meubilair	IBOR totaal	Riolering	Gebouwen
Jaar vaststelling beheerplan	2023	2023	2023	2023	2023	2023	2022	2017
Beheerplan loopt tot	2028	2028	2028	2028	2028	2028	2027	2025
Onderdeel Integraal Beheerplan Kapitaalgoederen	ja	ja	ja	ja	ja	ja	nee	nee
Kwaliteitsniveau	Rotondes A, overig B (CROW)	Begraaf-plaatsen A, overig C (CROW)	Keur (HHNK)	Conditie 3 NEN 2767	B (CROW)	B (CROW)	NEN-EN 13508-2 Basis-kwaliteit samen-werkings-regio West-Friesland	Conditie 3 NEN 2767
Financiële vertaling beheerplan	-4.206	-2.364	-641	-583	-838	-8.632	-1.261	-792
Opgenomen in de begroting 2024	-3.451	-3.469	-843	-767	-651	-9.181	-1.299	-733
Vervangings-investeringen in beheerplan opgenomen?	nee	nee	n.v.t.	nee	nee	nee	ja	ja
Is er sprake van uitgesteld onderhoud?	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja
Is er een reserve aanwezig?	ja	ja	ja	ja	ja	ja	nee	nee
Zo ja, is de omvang van de reserve op niveau?	ja	ja	ja	ja	ja	ja	n.v.t.	n.v.t.
Is er een voorziening aanwezig?	nee	nee	nee	nee	nee	nee	ja	ja
Zo ja, is de voorziening op niveau?	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	ja	ja

De budgetten opgenomen in de begroting 2024 zijn hoger dan de financiële vertaling van het beheerplan. Dit komt doordat de gemeente extra kosten maakt om onderhoud te verrichten aan wegen en aanliggend groen wat is overgenomen van het hoogheemraadschap per 1 januari 2023.

Uitgesteld onderhoud
Uit de tabel blijkt dat voor een aantal kapitaalgoederen sprake is van uitgesteld onderhoud. In onze nieuwe werkwijze IBOR stemmen we voor de kapitaalgoederen integraal het onderhoud af. Dit proces vraagt meer tijd en afstemming. Daar waar het technisch mogelijk is, stellen we het onderhoud daarom uit. We streven ernaar om met de beschikbare middelen de achterstanden in te lopen. De voortgang monitoren we met periodieke inspecties.

Actuele beheerplannen
Het BBV bepaalt dat een beheerplan niet ouder mag zijn dan 5 jaar. Dit betekent dat voor deze begroting een beheerplan niet ouder mag zijn dan 2018. Onder het hoofdstuk 1.6.4.7. Gebouwen staat vermeld waarom dit beheersplan ook nog actueel is ondanks dat deze stamt uit 2017.

3.4 Financiering

Als we voldoende geld op onze bankrekening hebben staan maakt dat de uitvoering van onze taken mogelijk. Om te zorgen voor voldoende geld zijn snelle beslissingen op de geld- en kapitaalmarkt nodig. Hier zijn strenge regels aan verbonden. Aan de beslissingen hangen financiële gevolgen. Dus besteden we tijd aan het op het juiste moment onder de juiste voorwaarden aantrekken van geld. Daarmee kunnen we onze ambities realiseren.

In deze paragraaf geven we inzicht in ons financieringsbeleid.

3.4.1 Doelstelling

Ons financieringsbeleid is voorzichtig en risicomijdend. De belangrijkste doelstellingen zijn:
- ons verzekeren van duurzame toegang tot de financiële markten bij banken en financiële instellingen met een hoge kredietwaardigheid;
- beheersen van financiële risico's zoals renterisico, liquiditeitsrisico en kredietrisico;
- minimaliseren van de te betalen rentekosten en bankkosten.

Ons financieringsbeleid hebben we vastgelegd in het 'Treasurystatuut'.

3.4.2 Rente- en financieringsbeleid

In september 2023 heeft de Europese Centrale Bank de rente met 0,25 procentpunt verhoogd naar 4 %. Het is de tiende verhoging in iets meer dan een jaar, wat nooit eerder gebeurde.

Door de overdracht wegen van het Hoogheemraadschap naar gemeente Medemblik hebben we voldoende liquide middelen. We verwachten de komende jaren geen financieringsbehoefte.

3.4.3 Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is door het Rijk ingevoerd om risico's te beperken bij het aantrekken van geld. De limiet bepaalt in hoeverre we tekorten op de bank mogen aanvullen met kortlopend geld. Dit percentage is 8,5%. Uitgaande van een begrotingstotaal (exclusief reserves) van € 141.529.000 is de kasgeldlimiet in 2024 € 12.030.000.

3.4.4 Renterisiconorm

Deze norm is door het Rijk ingevoerd. Het voorkomt dat gemeenten gelijktijdig teveel leningen gaan herfinancieren. Vooral bij een stijgende rente loopt de gemeente dan risico. De renterisiconorm berekenen we als percentage van het begrotingstotaal. Dit percentage is 20%. De renterisiconorm komt in 2024 uit op € 28.306.000.

Het volgende overzicht laat zien hoe de renterisiconorm uitwerkt binnen de huidige leningportefeuille van onze gemeente:

*Bedragen * € 1.000*

	2024	2025	2026	2027
Stand leningen per 1 januari[1]	21.656	19.578	18.251	28.580
Nieuwe leningen	-	704	12.363	6.973
Reguliere aflossingen	-2.078	-2.031	-2.034	-2.019
Vervroegde aflossingen	-	-	-	-
Stand leningen per 31 december	**19.578**	**18.251**	**28.580**	**33.534**

[1]Op januari 2024 hebben we van onze leningenportefeuille € 1.078.000 doorgeleend. Het gaat om € 418.000 aan Het Grootslag en € 660.000 aan De Omring. Op deze laatste lening zit een hypothecaire zekerheidstelling.

In het volgende overzicht wordt het risico van renteherzieningen en herfinanciering van onze geldleningen berekend.

*Bedragen * € 1.000*

	2024
Renteherziening op vaste schuld	-
Te betalen reguliere aflossingen	-2.078
Te ontvangen reguliere aflossingen	175
Totaal renterisico	**-1.903**

Het renterisico van € 1.903.000 in 2024 blijft ruim binnen de maximale norm van € 28.306.000. We verwachten dat dit de komende jaren zo blijft.

Om de ontwikkeling van de schulden per inwoner inzichtelijk te maken berekenen we de netto schuld per inwoner. Hierbij gaan we uit van 46.031 inwoners op peildatum 1 januari 2023.*

*Bedragen * € 1*

	2024	2025	2026	2027
Netto schuld per inwoner	425	381	337	293

*Bron: CBS

3.4.5 Renteberekening

Het Besluit begroting en verantwoording stelt ons verplicht om een renteberekening op te nemen. Het volgende overzicht geeft inzicht in de rentelasten, de wijze van toerekening en het renteresultaat.

*Bedragen * € 1.000*

	2024
Externe rentelasten over de korte en lange financiering	-173
Externe rentebaten	305
Subtotaal	132
Rente doorberekend aan grondexploitatie	32
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	164
Werkelijk aan taakvelden toegerekende rente	-
Renteresultaat op taakveld Treasury	**164**

3.5 Bedrijfsvoering

3.5.1 Inleiding

In deze paragraaf geven we inzicht in de ontwikkelingen van de gemeentelijke organisatie. Veranderingen in het primair proces vragen om aanpassingen in de bedrijfsvoering. We ervaren steeds meer de gevolgen van ontwikkelingen in wetgeving, digitalisering, besluitvorming raad en rijk. Wij informeerden u hierover in de kadernota en in de aanbiedingsbrief.

3.5.2 Organisatieontwikkeling

Er wordt in deze begroting verder geïnvesteerd in de organisatie en in de ontwikkeling van de medewerkers. Met als doel een sterke en toekomstgerichte organisatie met een flexibele en betrouwbare dienstverlening naar inwoners, ondernemers en bestuur.

In 2023 is de lijn ingezet om de organisatie aan te passen, met onder andere meer ruimte en verantwoordelijkheid aan teamleiders en individuele medewerkers. Deze lijn zal ook in 2024 worden doorgezet. De motivatie om de structuur aan te passen is onderdeel van een veel bredere investering in de organisatie. De veranderingen in de samenleving maken het noodzakelijk dat de overheid adequaat, flexibel en professioneel inspeelt op alle veranderingen. Op landelijk niveau wordt onder meer gesproken over de “grote verbouwing”, de noodzaak weer vertrouwen te kweken bij de bevolking en de verscherping van de sociale vraagstukken. Ook in 2024 wordt geïnvesteerd in extra menskracht (zie begrotingsaanvragen 2024) en arbeidsvoorwaarden.

3.5.3 Personeel

Cao Gemeenten

Op 1 januari 2024 loopt de Cao Gemeenten af. De onderhandelingen voor de nieuwe Cao Gemeenten 2024 starten medio september met als doel voor het einde van 2023 een nieuwe Cao af te sluiten.

Werving

Het aantal vacatures binnen de decentrale overheid stijgt nog steeds. De gemeente Medemblik heeft, rekening houdend met natuurlijk verloop, pensionering én de arbeidsmarkt doorlopend te maken met (moeilijk invulbare) vacatures. Het is belangrijk om Medemblik als aantrekkelijke werkgever in de markt te zetten om zo kwalitatief goede respons op vacatures te genereren. Daarnaast is het noodzakelijk dat bij interesse in Medemblik de arbeidsvoorwaarden concurrerend zijn. En dat instrumenten om medewerkers te binden aan onze organisatie worden ontwikkeld. In 2022 is de werkenbij-pagina gelanceerd en hebben we een recruiter geworven die andere, effectievere, wervingsstrategieën toepast. Hier gaan we in 2024 mee door en richten ons nog steeds op twee pijlers, namelijk; omzetten externe inhuur naar vast en naast de reguliere werving invullen van extra aangevraagde capaciteit binnen onze organisatie.

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuimpercentage voor onze organisatie ligt rond de 4,95%. Een significante daling t.o.v. vorig jaar en ook ruim onder het landelijk gemiddelde. Het landelijk gemiddelde van gemeenten ligt rond de 6%.

Er wordt doorlopend aandacht gegeven aan begeleiding en ondersteuning van leidinggevenden in omgaan met verzuim. Hierbij voor medewerkers en leidinggevenden ondersteund door een Arbo arts, heldere richtlijnen en handvatten om verzuim te minimaliseren.

3.5.4 Indicatoren

Op een aantal manieren meten we de kwaliteit van onze bedrijfsvoering:

- we doen mee met de landelijke benchmark Vensters voor Bedrijfsvoering (VVB). Met deze benchmark vergelijken we onze bedrijfsvoering met andere overheden. Daaruit halen we onze leerpunten. Ons doel is om het beter te doen dan de benchmark;
- we meten onze telefonische bereikbaarheid. Niet alleen van het algemene nummer maar ook van de diensten waar het meest over wordt gebeld;
- we doen tevredenheidsonderzoek naar de dienstverlening aan de balie;
- we meten de effectiviteit van onze dienstverlening en klantloyaliteit.

We verwijzen u verder naar de beleidsindicatoren van programma 1. Hier zijn enkele indicatoren uit de VVB opgenomen.

3.5.5 Externe factoren

Oorlog in Oekraïne

Na de uitbraak van de oorlog in Oekraïne op 24 februari 2022 vingen wij binnen de gemeente Medemblik op 2 maart 2022 de eerste Oekraïense vluchtelingen op. Wij stelden een crisisorganisatie in met externe expertise om uitvoering te geven aan de opdracht om tijdelijke opvang te realiseren voor Oekraïense vluchtelingen. Dit deden wij door twee gemeentelijke opvanglocaties te realiseren, benodigde spullen te verkrijgen via acties onder onze inwoners en ondernemers, een betaalpassen systeem te implementeren én vooral door onze inwoners die particuliere opvang wilden bieden te informeren en te ondersteunen via ons meldpunt Oekraïne. Wij huisvesten ten tijde van het schrijven van deze programmabegroting 357 vluchtelingen, waarvan 219 in de particuliere opvang en 138 in de gemeentelijke opvanglocaties.

De oorlog is nog niet voorbij en ondanks dat wij inmiddels de crisissituatie organisatorisch hebben weten om te zetten naar een beheerssituatie en een deel van de vluchtelingen weer zijn teruggekeerd, zijn de gevolgen qua drukbelasting op de organisatie nog merkbaar. Wij gaan ervan uit dat de maatschappelijke gevolgen en de noodzaak tot externe inhuur mogelijk nog in 2023 merkbaar zijn en daarmee van invloed zijn op de begroting.

Naar aanleiding van diverse kamerbrieven gaan wij er vanuit dat de kosten die wij maken om de opvangcapaciteit te realiseren, integraal worden vergoed zoals is toegezegd door het rijk.

3.5.6 Samenwerking

Informatieveiligheid

In 2023 zijn stappen gezet in het verder professionaliseren van informatieveiligheid ook in goede samenwerking met onze partner SSC DeSom. Informatieveiligheid is een continu proces en krijgt daarom ook in 2024 aandacht. Naast organisatorische- en technische maatregelen is bewustwording zeer belangrijk. Door de Baseline Informatiebeveiliging Overheid steeds verder te implementeren wordt hier invulling aangegeven.

In 2024 zal de Europese NIS2-richtlijn worden omgezet in nationale wetgeving. De NIS2-richtlijn scherpt de regelgeving op het gebied van cybersecurity aan. Naar verwachting zal dit in de Wet beveiliging netwerk- en informatiesystemen (Wbni) worden verwerkt in Nederland. De verwachting is dat gemeenten in de scope van de Wbni zullen vallen. De exacte impact hiervan zal nog worden bepaald.

ICT

In DeSom-verband maken we een zogenoemde roadmap (welke projecten pakken we wanneer op) die aansluit op informatieplannen uit de organisatie. Ook werken we verder aan de doorontwikkeling van de Digitale Werk Omgeving.

In 2024 zullen we de Informatie-poot van de organisatie steviger neerzetten om zowel de kwaliteit hiervan verder te verbeteren als de dienstverlening richting de organisatie duidelijker vorm te geven. Informatievoorziening is de basis van goede digitale dienstverlening en het goed kunnen werken van de organisatie.

3.5.7 Privacy

Gemeente Medemblik heeft in haar dienstverlening rekening te houden met strenge regelgeving op het gebied van privacy en informatiebeveiliging. Alles wat de gemeente met persoonlijke gegevens doet moet bijvoorbeeld aantoonbaar voldoen aan de regels van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Voor de omgang met politiegegevens is daar dit jaar ook de naleving van Wet politiegegevens aan toegevoegd.

De gemeente heeft met het vaststellen van het 'Privacybeleid Medemblik' uitgesproken hoe zij op organisatorisch niveau de AVG wil waarborgen. Hiervoor zijn een functionaris gegevensbescherming en privacy officer aangesteld en per afdeling een privacy medewerker. Bij iedere organisatie komen er datalekken voor. Bij Medemblik hebben zich ook datalekken en beveiligingsincidenten voorgedaan. Ieder incident is conform wetgeving behandeld en opgelost.

Voor 2024 zet de gemeente in op het continueren van de dienstverlening op het gebied van privacy en informatiebeveiliging. Tevens wordt ingezet om het privacy bewustzijn van medewerkers verder te verhogen, onder meer door instructie en deels door IT maatregelen. Ook geeft de gemeente prioriteit aan het juist en correct uitvoeren van de (nieuwe) Wet politiegegevens.

3.6 Verbonden partijen

Een verbonden partij is een organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Verbonden partijen voeren een publieke taak voor ons uit. In een aantal gevallen heeft het Rijk zelfs verplicht gesteld dat een verbonden partij deze taak voor ons uitvoert.

Nota verbonden partijen
Op 6 maart 2014 stelde de raad de visie over de verbonden partij vast in de 'Nota Verbonden Partijen'. Deze nota bevat ook een lijst van de verbonden partijen. De raad stelde op 9 maart 2017 de notitie 'Toezicht op verbonden partijen' vast. In 2019 is deze verder uitgewerkt in de notitie 'inrichting toezicht houden op verbonden partijen (inrichten governance)'.

3.6.1 Gemeenschappelijke regelingen

1 Ondersteuning Bestuurlijke Samenwerking Westfriesland

Vestigingsplaats: Hoorn www.regiowestfriesland.nl

De kerntaken van het OBS zijn:
- het periodiek organiseren, faciliteren en coördineren van bestuurlijke overleggen:
  - Madivosa (Maatschappelijke Dienstverlening, Volksgezondheid en Sociale Aangelegenheden);
  - VVRE (Verkeer en Vervoer, Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening, Economie);
  - ABZ (Algemeen Bestuurlijke Zaken).
- het uitvoeren van een aantal daarvan afgeleide taken, zoals organisatie leerlingenvervoer en urgentiecommissie woningtoewijzing.

Onder deze regeling valt ook de samenwerking op basis van het Pact van Westfriesland. Voor 2023 zetten we ons regionaal in ieder geval in op energie (specifiek geothermie), versnellen woningbouw en innovatie van de zorg.

2 Westfries Archief

Vestigingsplaats: Hoorn www.westfriesarchief.nl

Het Westfries Archief is het regionaal historisch centrum voor Westfriesland. Inwoners en instellingen kunnen hier terecht met historische vragen.
Het belang van het Westfries Archief is een goede (digitale) informatievoorziening, het bewaren van het cultuur erfgoed en het borgen van digitale duurzaamheid. Hiermee voldoen we aan de Archiefwet.

De kerntaken van het Westfries Archief zijn:
- het beheren, bewaren en ter beschikking stellen van de historische archieven en collecties van de aangesloten Westfriese gemeenten;
- het opbouwen en beheren van een zo breed mogelijke collectie en deze collectie beschikbaar te stellen voor een breed publiek;
- het adviseren en inspecteren van de aangesloten gemeenten op het gebied van (digitaal) duurzaam archiefbeheer;
- een kennis- en informatiecentrum zijn op het gebied van de lokale en regionale geschiedenis.

3 SSC DeSom

Vestigingsplaats: Wognum www.sscdesom.nl

Het is een samenwerkingsverband op gebied van ICT beheer. De deelnemende gemeenten zijn Drechterland, Enkhuizen, Stede Broec, Opmeer, Medemblik en Koggenland. Ook WerkSaam neemt ICT-diensten van DeSom af.

4 GGD Hollands Noorden

Vestigingsplaats: Alkmaar www.ggdhollandsnoorden.nl

De GGD bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid en veiligheid van inwoners. Concreet betekent dit dat de GGD de volgende doelstellingen heeft:

- ondersteuning van gemeenten bij de realisatie en uitvoering van het lokaal gezondheidsbeleid;
- uitvoering van de wettelijke taken op het gebied van:
    - jeugd;
    - infectieziektebestrijding;
    - kwetsbare inwoner;
    - onderzoek, beleid en preventie.

5 WerkSaam Westfriesland

Vestigingsplaats: Hoorn www.werksaamwf.nl

WerkSaam Westfriesland voert voor de zeven Westfriese gemeenten de Participatiewet uit. Daarnaast behandelt WerkSaam de aanvragen voor inkomensvoorziening oudere arbeidsongeschikte werknemers en zelfstandigen en voor bijstandsverlening zelfstandigen. Ook pakt zij laaggeletterdheid aan. WerkSaam wil iedereen die in Westfriesland kan participeren mee laten doen, waar mogelijk, in betaald werk. De talenten van mensen en de wensen van de werkgever staan daarbij centraal. Het doel van WerkSaam is vooral passend werk te vinden voor mensen. Regulier werk waar dat kan en beschut werk waar het nodig is. En uitkeringen verstrekken aan diegenen die dat nodig hebben.

6 Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Vestigingsplaats: Alkmaar www.vrnhn.nl

De Veiligheidsregio is een samenwerkingsverband van zestien gemeenten en hulpverlenings-diensten in Noord-Holland Noord.

De Veiligheidsregio zorgt voor:

- verkleining van de risico's op een crisissituatie;
- goede voorbereiding op het bestrijden van incidenten;
- een vlotte en adequate aansturing van de hulpverlening bij een ramp.

Alle inzet wordt gecoördineerd vanuit een centrale organisatie waar onder andere het ambulancevervoer en de meldkamer zijn ondergebracht. Op dit moment loopt er een landelijk project om de meldkamerorganisaties te professionaliseren.

7 Omgevingsdienst Noord-Holland Noord

Vestigingsplaats: Hoorn www.odnhn.nl

De OD NHN voert de wettelijke milieutaken uit. Zij doet dit voor alle aangesloten gemeenten en de provincie Noord-Holland. Voor onze gemeente voert de OD NHN ook de bovenwettelijke taken uit.

8 Afvalbeheer Westfriesland

Vestigingsplaats: Bovenkarspel

In 2021 is de naam van de toenmalige gemeenschappelijke regeling 'Centraal afvalverwijderingsbedrijf Westfriesland' gewijzigd in 'Afvalbeheer Westfriesland (ABWF)'. Alle aandelen van het HVC zijn van het CAW overgegaan naar de zeven Westfriese gemeenten. In 2019 was al de bevoegdheid op het gebied van beleid, de afvalverordening en de dienstverleningsovereenkomst met het HVC overgegaan naar de individuele gemeenten. Hiermee blijft alleen de voormalige stortplaats in Westwoud als formele taak bij het ABWF. Verder functioneert het ABWF als afstemmingsoverleg voor beleidszaken op het gebied van afval en aandeelhouderschap HVC.

9 Recreatieschap Westfriesland

Vestigingsplaats: Stede Broec www.recreatieschapwestfriesland.nl

Het Recreatieschap Westfriesland (RSW) behartigt de gemeentelijke belangen op het gebied van de openluchtrecreatie, natuur en landschap. Het RSW zet zich in voor een rijkere, gevarieerdere natuur. En ook voor het ontwikkelen en beheren van diverse recreatiemogelijkheden en -gebieden.

10 Archeologie West-Friesland

Vestigingsplaats: Hoorn www.archeologiewestfriesland.nl

De archeologiedienst behartigt de Westfriese belangen op het gebied van archeologie. Deze gemeenschappelijke regeling kent een centrumgemeenteconstructie. De gemeente Hoorn verricht de opgravingen zoals bedoeld in de Monumentenwet voor alle gemeenten. In 2018 is de regeling gewijzigd om deze in lijn te brengen met de Erfgoedwet. De gemeenten Schagen en Texel zijn inmiddels ook toegetreden.

3.6.2 Vennootschappen en coöperaties

11 Bank Nederlandse Gemeenten

Vestigingsplaats: Den Haag www.bngbank.nl

De BNG functioneert als huisbankier van de Nederlandse gemeenten. De BNG verstrekt de gemeente tegen gunstige voorwaarden geld. De bank heeft een AA+ rating. Dat is de op een na hoogste rating qua zekerheid.

12 Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord

Vestigingsplaats: Alkmaar www.nhn.nl

Het Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord (ONHN) is de uitvoeringsorganisatie van het bestuurlijk afstemmingsoverleg (BAO). Dit is een overleg tussen de gemeenten in Noord-Holland Noord en de provincie Noord Holland. OHNH bevordert de economie in Noord-Holland Noord.

13 Stadshavens Medemblik B.V.

Vestigingsplaats: Medemblik www.stadshavensmedemblik.nl

Stadshavens B.V. beheert en exploiteert de stadshavens in de kern Medemblik. Zij draagt bij aan een goede kwaliteit van het toeristisch product en het economisch belang van de gemeente. De gemeente is enige aandeelhouder van deze B.V.

14 Alliander N.V.

Vestigingsplaats: Arnhem www.alliander.com/nl

Medemblik heeft aandelen Alliander. De wet bepaalt dat de aandelen van netwerkbedrijven in handen van de overheid blijven. Alliander beheert het regionaal netwerk voor gas en elektriciteit. Zij levert ook de complexe energie infrastructuur. Wij ontvangen eenmaal per jaar dividend.

15 Sportbedrijf Medemblik B.V.

Vestigingsplaats: Wognum

Sportbedrijf Medemblik B.V. beheert en exploiteert maatschappelijke voorzieningen en draagt bij aan het scheppen van voorwaarden voor maatschappelijke ontplooiing en vrijetijdsbesteding. Per 1 oktober 2023 wordt uitvoering gegeven aan de exploitatie en beheer van MFA's de Bloesem (Wognum), de Muiter (Medemblik), sporthal de Klamp en gymzalen de Krimper (beide Andijk) en de Munt (Medemblik).

3.6.3 Overzichten

Totaaloverzicht

Dit overzicht geeft het bestuurlijke en financiële belang weer van de gemeente in de verbonden partijen. Ook geeft het een totaaloverzicht van de gemeentelijke bijdragen in de verbonden partijen.

*Bedragen * € 1.000*

Programma	Verbonden partij	Belang	Eigen vermogen 31-12-2022	Vreemd vermogen 31-12-2022	Resultaat 2022	Bijdrage 2024
1	OBS	Centrumgemeente (Hoorn)	n.v.t.	n.v.t.	35	196
1	Westfries Archief	Vertegenwoordiging in het AB	327	382	-42	441
1	DeSom	Vertegenwoordiging in het AB	235	4.538	74	2.352
2	GGD	Vertegenwoordiging in het AB	-1.954	25.057	-3.691	1.991
2	WerkSaam	Vertegenwoordiging in het AB	9.386	15.738	487	2.237
3	Veiligheidsregio	Vertegenwoordiging in het AB	6.756	41.948	798	3.108
3	Omgevingsdienst NHN	Vertegenwoordiging in het AB	4.841	5.495	1.110	1.726
3	Afvalbeheer Westfriesland	Vertegenwoordiging in het AB	39	1.592	87	16
3	RSW	Vertegenwoordiging in het AB	1.765	1.094	-	309
3	Archeologie West-Friesland	Centrumgemeente (Hoorn)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	41
Subtotaal bijdrage gemeenschappelijke regelingen						**12.417**
1	BNG	Aandeelhouder (0,025%)	4.306.000	107.780.000	300.000	-
3	ONHN	Aandeelhouder (3,54%)	1.279	3.698	41	142
3	Stadshavens	Aandeelhouder (100%)	639	938	123	-
3	Alliander	Aandeelhouder (0,209%)	4.570.000	6.106.000	198.000	-
Subtotaal bijdragen stichtingen, vennootschappen en coöperaties						**133**
Totale bijdragen verbonden partijen						**12.550**

3.7 Grondbeleid

Met ons grondbeleid leveren we een bijdrage aan de programma's en onze vier thema's in de begroting:
- we vergroten de leefbaarheid in onze kernen;
- door financiële bijdragen uit de grondopbrengsten leveren we een bijdrage aan de instandhouding van gemeentelijke gebouwen en huisvesting en daarmee de leefbaarheid in onze kernen;
- we richten de grond die we ontwikkelen duurzaam in en we stellen eisen aan de duurzaamheid van nieuwbouwwoningen;
- omwonenden en toekomstige bewoners participeren bij de inrichting van het woongebied en de samenstelling van het type woningen;
- we werken samen met ontwikkelaars en bedrijven om de inrichting van het gebied vorm te geven.

In deze paragraaf nemen we u mee in onze uitgangspunten van het grondbeleid. Ook laten we zien welke bouwgronden en bedrijventerreinen we nu exploiteren. Tenslotte geven we inzicht in de belangrijkste risico's die we lopen bij het exploiteren van de grondexploitaties.

3.7.1 Inleiding

De gemeente voert regisserend grondbeleid. Het te voeren grondbeleid (zowel actief als faciliterend) is ondersteunend aan het behalen van gestelde doelen op het gebied van sociaal beleid, voorzieningenbeleid, woonbeleid, economie e.d. Als kernpunten worden genoemd:

- Het mogelijk maken van de realisatie van (duurzame en betaalbare) woningen;
- Ruimte bieden aan bedrijvigheid;
- Het duurzaam inrichten van de openbare ruimte;
- Anticiperen op energietransitie;
- Gezamenlijk met omwonenden en toekomstige bewoners participeren bij de inrichting van het woongebied en de samenstelling van het type woningen.

De grote vraag naar woningen houdt aan. De vraag overtreft het aanbod. De verwachting is dat dit de komende jaren zo zal blijven. De betaalbaarheid staat onder druk als gevolg van sterk gestegen bouwkosten en kleinere leencapaciteit door sterk gestegen hypotheekrente. Segmentering van de woningbouw is een groot aandachtspunt om de juiste woning op de juiste plaats te realiseren.

De Nota Grondbeleid is afgelopen juni door de raad vastgesteld. Daarin zijn de hoofdlijnen van het te voeren grondbeleid vastgelegd. Het grondbeleid heeft betrekking op de wijze waarop de gemeente haar instrumenten van grondbeleid zo optimaal mogelijk kan inzetten, om de beleidsdoelstellingen binnen de gemeentelijke programma's te verwezenlijken.
Met het vaststellen van de nota heeft de gemeente de volgende doelen bereikt:

- de gemeente maakt haar grondbeleid kenbaar aan de 'buitenwereld';
- de gemeente laat zien hoe het grondbeleid het andere ruimtelijke beleid dient en realiseerbaar
  maakt;
- het gemeentelijk grondbeleid wordt aangepast aan nieuwe wet- en regelgeving en jurisprudentie;
- de nota verheldert de verhoudingen tussen college en gemeenteraad voor bevoegdheden ten aanzien van het grondbeleid;
- de nota biedt een kader voor ruimtelijke ontwikkelingen die door middel van het voeren van grondbeleid worden gerealiseerd;
- in deze nota worden uitgangspunten geformuleerd voor de grondexploitatie.

Op basis van het huidige grondbeleid wordt per ontwikkelgebied bepaald wat de beste aanpak is. Wanneer uit analyse van mogelijkheden, beperkingen, kansen en bedreigingen volgt dat de regie, die de gemeente op de betreffende locatie wil hebben, niet haalbaar lijkt via private of

gezamenlijke grondexploitatie, kiest zij voor een actief grondbeleid en een actieve gemeentelijke grondexploitatie. De gemeente kiest daarvoor ook voor die locaties waarin zij niet afhankelijk wil zijn van private partijen.

Onze grondprijzen worden getoetst aan de lokale en regionale marktontwikkelingen. Vervolgens worden de actuele grondprijzen verwerkt in de exploitatiebegrotingen van alle plannen. Uitgangspunt is marktconform maatwerk. Bij nieuwe locaties wordt de prijs van de grond door een onafhankelijke taxateur bepaald.

3.7.2 Prognose resultaten grondexploitatiecomplexen

In 2024 zullen 9 actieve grondexploitaties gevoerd worden. Er worden twee grondexploitaties afgesloten in 2023, te weten SEW-terrein en Tripkouw Oost II en III. Indien er nieuwe grondexploitaties worden geopend is de gemeenteraad als enige bevoegd daarover een besluit te nemen. In 2023 is een voorbereidingskrediet vastgesteld voor het terrein van de Zeehoek. De verwachting is dat besluitvorming voor het openen van een grondexploitatie hiervoor in 2024 plaats zal vinden.

In onderstaande tabel wordt per complex het verwachte jaar van afsluiting en het resultaat op eindwaarde weergegeven. Ook is weergegeven hoeveel winst is genomen en welke omvang de verliesvoorziening heeft (tot en met 2022). De verliesvoorzieningen zijn voorlopige reserveringen die gedaan worden om een verwacht negatief resultaat van een grondexploitatie af te dekken.

*Bedragen * € 1*

Project	Einddatum	Resultaat	Genomen winst	Verliesvoorziening
Asonia, Andijk	31-12-2026	947.860	-	n.v.t.
De Linten, Andijk	31-12-2026	-61.213	n.v.t.	56.551
De Tegel, Wervershoof	31-12-2028	3.493.220	-	n.v.t.
DEK terrein, Medemblik	31-12-2025	208.490	-	n.v.t.
Gemeentewerf/ijsbaan, Abbekerk	31-12-2025	-1.047.918	n.v.t.	987.477
Molenblik, Medemblik	31-12-2026	-301.871	n.v.t.	273.414
Noordzijde Bloesemgaerde, Wognum	31-12-2026	766.105	18.719	n.v.t.
Slotlaan (vml TV De Kaag), Wervershoof	31-12-2025	-73.647	n.v.t.	68.038
Wilgenrak, Sijbekarspel	31-12-2026	-159.979	n.v.t.	124.886
Totaal		**3.771.047**	**18.719**	**1.510.366**

Het te verwachten resultaat van de grondexploitatiecomplexen tezamen bedraagt na actualisatie op basis van de eindwaarde € 3.771.047 (positief; meer winst dan verlies). Er is in totaal reeds € 18.719 aan winst genomen en daarnaast is er in totaal € 1.510.366 aan verliesvoorzieningen getroffen.

3.7.3 Onderbouwing verliesvoorzieningen

De verliesvoorzieningen zijn de voorlopige reserveringen die worden gedaan om een verwacht negatief resultaat van een grondexploitatie af te dekken. Bij de actualisatie van het Meerjaren Perspectief Grondexploitaties (MPG) bij de jaarrekening wordt deze verliesvoorziening aangepast aan het te verwachten negatieve resultaat van de betreffende grondexploitatie. Op het moment van afsluiten van de grondexploitatie wordt de verliesvoorziening omgezet in een verliesneming. De resterende boekwaarde van een complex wordt op deze manier afgeboekt.

Per 1 januari 2023 bedraagt de totale verliesvoorziening € 1.510.366. In onderstaande tabel is de opbouw van de verliesvoorziening weergegeven.

*Bedragen * € 1*

Project	Eindwaarde		Verliesvoorziening
	Datum	Resultaat	per 1-1-2023
De Linten, Andijk	31-12-2026	-61.213	56.551
Gemeentewerf/ijsbaan, Abbekerk	31-12-2025	-1.047.918	987.477
Molenblik, Medemblik	31-12-2026	-301.871	273.414
Slotlaan (vml TV De Kaag), Wervershoof	31-12-2025	-73.647	68.038
Wilgenrak, Sijbekarspel	31-12-2026	-159.979	124.886
Totaal		**-1.644.628**	**1.510.366**

Door aanpassingen in de fasering zijn de eindwaarden van de grondexploitaties Gemeentewerf, Wilgenrak en Bloesemgaerde-Noord gewijzigd. Bij het MPG 2023 worden de resultaten per complex uitgebreid beschreven en uitgebreider geactualiseerd, met onder andere de aanpassingen van de parameters. Het MPG wordt gelijktijdig met de jaarrekening ter vaststelling aangeboden.

3.7.4 Onderbouwing winstnemingen

Op grond van Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) dient de gemeente bij grondexploitatiecomplexen tussentijds winst te nemen conform de Percentage of Completion-methode (POC-methode). Het uitgangspunt van de POC-methode is de realisatie van de kosten en opbrengsten tot en met het huidige boekjaar, ten opzichte van de totale kosten en opbrengsten. In onderstaande tabel is de totale winstneming op basis van de POC-methode na actualisatie per grondexploitatiecomplex gespecificeerd.

*Bedragen * € 1*

Complex	PoC%	Totaal te nemen winst	T/m 2022 genomen winst	Winst 2024
Asonia, Andijk	0%	947.860	-	-
De Tegel, Wervershoof	0%	3.493.220	-	-
DEK terrein, Medemblik	96%	208.490	-	55.466
Noordzijde Bloesemgaerde, Wognum	2%	766.105	18.719	-
Totaal		**5.415.675**	**18.719**	**55.466**

De totale winstneming in 2024 wordt begroot op € 55.466. In onderstaande tabel wordt per grondexploitatie weergegeven in welk jaar welke winst kan worden genomen op basis van de eerder genoemde PoC-methode.

*Bedragen * € 1*

Project	Resultaat	T/m 2022	2023	2024	2025	2026	2027
Asonia, Andijk	947.860	-	-	-	250.561	488.567	208.732
Bloesemgaerde-Noord, Wognum	766.105	18.719	-	-	445.211	168.872	133.303
De Tegel, Wervershoof	3.493.220	-	-	-	-	1.181.777	1.771.065
DEK terrein, Medemblik	208.490	-	144.581	55.466	8.443	-	-
Totaal	**5.415.675**	**18.719**	**144.581**	**55.466**	**704.216**	**1.839.216**	**2.113.099**

3.7.5 Risico's

Jaarlijks worden de mogelijke risico's geïnventariseerd en gekwalificeerd. Het betreft onder andere de risico's van kostenstijging en rentestijging. Tevens worden er specifieke risico's aan de grondexploitatiecomplexen toegekend.

Het beleid van de Provincie vormt een risico. De Provincie schrijft voor dat er geen woningen mogen worden gebouwd buiten bestaand stedelijk gebied. Alleen als kan worden aangetoond dat niet in bestaand stedelijk gebied gebouwd kan worden, maakt de Provincie een uitzondering.

Een actueel risico wordt gevormd door juridische onzekerheid omtrent bouwen in de nabijheid van spuitzones. Het juridisch kader ontbreekt voor een rekentechnische onderbouwing van wat bij de rechter stand houdt als goede ruimtelijke ordening, voornamelijk met het oog op volksgezondheid. In een aantal projecten doet dit risico zich voor. Dit leidt tot mogelijke vertraging en aanvullende kosten. Als de realisatie van woningen extra kosten met zich meebrengt voor de gemeente wordt hierover projectspecifiek besluitvorming gevraagd.

3.7.6 Stand reserve grondbedrijf

Om de risico's binnen de grondexploitatiecomplexen op te kunnen vangen heeft de gemeente een reserve grondbedrijf. In het verleden heeft de raad besloten dat de omvang van de reserve minimaal 20% van de totale boekwaarde moet bedragen. De totale boekwaarde per 31-12-2022 bedraagt € 4.305.058. De stand van de reserve zou dan per 31-12-2022 minimaal € 861.012 moeten zijn. De stand van de reserve grondbedrijf bedraagt na resultaatsbestemming 2022 € 1.872.449. De stand van de reserve is ruim voldoende ten opzicht van de minimale omvang die de raad in het verleden heeft vastgesteld.

*Bedragen * € 1*

Reserve grondbedrijf	
Stand reserve grondbedrijf per 1-1-2022:	1.893.764
Stand reserve grondbedrijf na resultaatbestemming 2021	-151.197
Stand reserve per 31-12-2022:	**1.742.567**
Af: vorming verliesvoorzieningen	-111.185
Bij: winstneming 2022	18.697
Stand reserve grondbedrijf na resultaatbestemming 2022	**1.872.449**

Boekwaarde grondexploitaties per 31-12-2022	**4.305.058**
Drempel 20%	**861.012**
Tekort/overschot' reserve grondbedrijf	**1.011.437**

4 Financiële begroting

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk geven we u een toelichting op de totstandkoming van de middelen in onze programmabegroting 2024-2027.

4.2 Kaders en uitgangspunten

Belangrijk uitgangspunt van deze begroting vormen de regels uit het Besluit begroting en verantwoording (BBV). In dit besluit zegt het Rijk hoe we het begrotingsdocument moeten opstellen.

4.3 Actueel begrotingsresultaat 2024-2027

4.3.1 Inleiding

In onderstaand overzicht vindt u het financiële beeld 2024-2027. We stelden de begroting bij met de actuele ontwikkelingen. Daar waren de uitkomsten van de kadernota 2024 een onderdeel van. Hierna lichten we dit toe.

*Bedragen * € 1.000*

	2024	2025	2026	2027
Beginstand programmabegroting 2024-2027	2.534	4.487	-324	-324
1. Algemene uitkering	6.014	5.938	3.771	3.501
2. Belastingen	486	486	486	486
3. Gemeenschappelijke regeling	-1.406	-1.358	-1.328	-1.150
4. Subsidieplafond	-120	-119	-119	-119
5. Indexatie prijsgevoelige budgetten	-2.542	-2.520	-2.510	-2.510
6. Kostendekkende heffingen	595	630	608	530
7. Personeelskosten	-2.198	-2.133	-2.229	-2.249
8. Afschrijvingen	496	329	73	-108
9. Reserves	-	-	-	-27
10. Motie 'afschaffing hondenbelasting'	-227	-227	-227	-227
11. Overige	233	134	137	209
Subtotaal autonome ontwikkelingen	1.330	1.159	-1.338	-1.663
Programmabegroting 2024-2027	3.863	5.646	-1.662	-1.987

Autonome ontwikkelingen 2024

	2024	2025	2026	2027
1. Algemene uitkering	6.014.000	5.938.000	3.771.000	3.501.000

De uitkomsten van de meicirculaire zorgen voor hogere inkomsten. De raad werd met een informatienota al geïnformeerd over de uitkomsten.

	2024	2025	2026	2027
2. Belastingen	486.000	486.000	486.000	486.000

We indexeren de belastingopbrengst met 3,0%. Dit is conform de financiële vooruitzichten van het Centraal Plan Bureau (CPB).

	2024	2025	2026	2027
3. Gemeenschappelijke regeling	-1.406.000	-1.358.000	-1.328.000	-1.150.000

We namen de bijdragen aan de gemeenschappelijke regelingen op in de begroting. De stijging van de bijdrage komt door de afgesproken loon- en prijsindexatie die de gemeenschappelijke regelingen mogen doorvoeren. Dit is een loon- en prijsindexatie van 7,08%.

	2024	2025	2026	2027
4. Subsidieplafond	-120.000	-119.000	-119.000	-119.000

We indexeren het subsidieprogramma met 3,5%. Dit is een loon- en prijsindexatie conform de financiële vooruitzichten van het Centraal Plan Bureau (CPB).

	2024	2025	2026	2027
5. Indexatie prijsgevoelige budgetten	-2.542.000	-2.520.000	-2.510.000	-2.510.000

We indexeren onze prijsgevoelige budgetten met 3,0%. Dit is conform de financiële vooruitzichten van het Centraal Plan Bureau (CPB).

	2024	2025	2026	2027
6. Kostendekkende heffingen	595.000	630.000	608.000	530.000

Bij de programmabegroting 2022 is besloten om de riool- en afvalstoffenheffing 100% kostendekkend te maken. Dat betekent dat we alle kosten die we maken voor riolering en afval toerekenen en in rekening brengen bij de gebruikers. Door de toerekening van BTW op de investeringen en in de exploitatie en de opslag op overhead levert dit in de begroting een voordeel op.

	2024	2025	2026	2027
7. Personeelskosten	-2.198.000	-2.133.000	-2.229.000	-2.249.000

De effecten van de CAO 2023 zijn verwerkt in deze begroting. Daarnaast houden we rekening met de vooruitzichten die het CPB ziet voor loonontwikkeling van 4,7%.

	2024	2025	2026	2027
8. Afschrijvingen	496.000	329.000	73.000	-108.000

We actualiseerden de afschrijvingslasten in de begroting. De voordelen in 2024, 2025 en 2026 komen voort uit een actualisatie van de verwachte oplevering van bestaande projecten. Voor deze projecten namen we in deze jaren al afschrijvingslasten op. Ons beleid is dat we starten met afschrijven vanaf het eerste volledige jaar na afronding. Doordat de projecten later worden afgerond verschuiven de afschrijvingslasten voor deze projecten.

	2024	2025	2026	2027
9. Reserves	-	-	-	-27.000

We actualiseerden de toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves.

	2024	2025	2026	2027
10. Motie 'afschaffing hondenbelasting'	-227.000	-227.000	-227.000	-227.000

Op 13 juli 2023 nam de raad de motie tot directe afschaffing van de hondenbelasting aan. Vanaf 2024 nemen we geen opbrengsten meer op voor deze belasting.

	2024	2025	2026	2027
11. Overige	233.000	134.000	137.000	209.000

Dit betreffen kleine overige aanpassingen zoals inschatting van hogere rente opbrengsten en actualisatie van de legesverordening.

4.3.2 Nieuw beleid 2024-2027

Onderstaand overzicht geeft inzicht in de voorstellen nieuw beleid.

*Bedragen * € 1.000*

	2024	**2025**	**2026**	**2027**
Programmabegroting 2024-2027	3.863	5.646	-1.662	-1.987
12. Accommodaties en voorzieningen	-140	-	-300	-300
13. Openbare ruimte (IBOR)	-380	-	-	-
14. Organisatie (formatie) - Dienstverlening & Organisatie	-713	-640	-601	-578
15. Organisatie (formatie) - Samen leven en ondersteuning	-487	-786	-786	-786
16. Organisatie (formatie) - Ruimte	-78	-78	-78	-78
17. Organisatie (overige)	-417	-264	-264	-264
18. Ruimtelijke ontwikkeling	-593	-613	-633	-779
19. Sociaal domein	-522	-57	-85	-85
20. Sport	-216	-216	-216	-216
21. Toezicht en veiligheid	-30	-	-	-
22. Overige	-209	-188	-201	-201
Subtotaal nieuw beleid	-3.786	-2.843	-3.165	-3.288
Programmabegroting 2024-2027	78	2.804	-4.827	-5.275

	2024	2025	2026	2027
12. Accommodaties en voorzieningen	-140.000	-	-300.000	-300.000

Herijking subsidiebeleid
We willen het subsidiebeleid herijken, met als basis het Lange termijn accommodatiebeleid (LTA) en het meerjarenbeleidsplan sociaal domein. De raad nam hier een motie over aan. Om dit goed te kunnen doen, is onder meer externe expertise vanuit de Algemene wet Bestuursrecht (AwB) noodzakelijk. We vragen een incidenteel budget van € 40.000. Dit gebruiken we ook voor een participatietraject met onze partners die van ons subsidie ontvangen.

Speelplekkenbeleid
De afgelopen periode hebben we middels een participatietraject input bij onze inwoners opgehaald over de speelplekken in de gemeente Medemblik. In het vierde kwartaal van 2023 vindt de actualisatie speelplekkenbeleid plaats. Om die reden vragen we een werkbudget aan van € 50.000. In amendement, ‘niet alles het putje in’ zijn middelen beschikbaar gesteld voor 2022-2025. We vragen aanvulling op deze middelen.

Lange termijn accommodatiebeleid
We zien een aantal nieuwe ontwikkelingen bij binnensportaccommodaties op ons afkomen. Om dit te kunnen toetsen op haalbaarheid inclusief een participatietraject is een incidenteel budget van € 50.000 nodig.

We stellen de lange termijn strategie vast. Dit doen we binnen het lange termijn accommodatiebeleid (LTA). Er is tot en met 2025 geld beschikbaar voor uitvoering hiervan. Na 2025 willen we doorgaan, daarom is vanaf 2026 structureel € 300.000 nodig voor de ondersteuning van onze accommodaties. In het begin van 2024 wordt het LTA vastgesteld, daarna worden de jaarplannen voor de uitvoering opgesteld.

Voorbereidingskrediet levensduur verlengende renovatie De Wegwijzer Opperdoes (IHP)
Onderwijshuisvesting is een wettelijke taak. We werken conform het Integraal Huisvestingsplan 2022-2038. De Wegwijzer uit Opperdoes staat voor levensduur verlengende renovatie op de planning voor 2027. In het IHP is afgesproken dat de raad vier jaar voor aanvang van de projecten 8% van het IHP-bedrag beschikbaar stelt als voorbereidingskrediet. Met dit krediet van € 107.000 kunnen de plannen worden uitgewerkt, dit voorbereidingskrediet heeft nu nog geen financieel effect. In de begroting van 2027 zal het uiteindelijke krediet worden aangevraagd op basis van de daadwerkelijke plannen en de op dat moment huidige bouwprijzen.

	2024	2025	2026	2027
13. Openbare ruimte (IBOR)	-380.000	-	-	-

Onderzoek onderhoudsvoorziening IBOR
In 2024 voeren we een analyse uit naar de voor- en nadelen van het omzetten van een reserve onderhoud kapitaalgoederen naar een voorziening onderhoud kapitaalgoederen. We hebben hier een incidenteel budget van € 30.000 voor nodig. Een belangrijk deel van het onderhoud van de openbare ruimte dekken we vanuit het exploitatiebudget ‘IBOR’ (Integraal beheer openbare ruimte). Het vastgestelde plan ‘IBOR’ vormt hiervoor de basis. Het jaarlijkse onderhoudsbudget is gemiddeld dekkend. Omdat de bestedingen in werkelijkheid fluctueren wordt het resultaat van het boekjaar toegevoegd dan wel onttrokken aan de reserve kapitaalgoederen. Die reserve is vrij besteedbaar en wordt ook voor andere doelen ingezet. Daar kleeft een nadeel aan. Onttrekkingen aan de reserve voor doeleinden die geen onderdeel zijn van IBOR kunnen leiden tot onvoldoende dekking voor onderhoud aan kapitaalgoederen conform het plan ‘IBOR’. Met het inrichten van een eigen onderhoudsvoorziening ‘IBOR’ op basis van een meerjarenonderhoudsplan (MJOP) kunnen we het onderhoud van onze kapitaalgoederen beter borgen.

Groenbeheer/duurzame onkruidbestrijding
We stellen voor om in 2024 extra inzet te plegen op groenbeheer. Vanaf 2024 willen we een duurzame methode van onkruidbestrijding toepassen in de vorm van heet water. Met deze methode is het belangrijk al vroeg in het groeiseizoen te starten. Om met deze methode te starten investeren we eenmalig € 350.000 in extra rondes. Zo zorgen we ervoor dat het onkruid vermoeid

raakt en minder snel groeit. Hierna verwachten we met het reguliere onderhoud het onkruid onder controle te houden.

Voorbereidingskrediet aanleg nieuwe weg PWN
PWN gaat het waterleidingnetwerk uitbreiden in Andijk. Voor de uitbreiding verwachten zij veel bouwverkeer welke overlast gaat veroorzaken voor de bewoners en aanwezige bedrijven in de kern. Samen met PWN onderzoeken we de mogelijkheden voor een nieuwe (tijdelijke) weg. Dit doen we met een voorbereidingskrediet van € 30.000, dit voorbereidingskrediet heeft nu nog geen financieel effect. Het college zal de raad informeren over de uitkomst. We nemen in het onderzoek mee hoe de kostenverdeling zal gaan plaatsvinden.

	2024	2025	2026	2027
14. Organisatie (formatie) - Dienstverlening & Organisatie	-713.000	-640.000	-601.000	-578.000

Formatie medewerkers reisdocumenten
In 2024 tot en met 2028 ontstaat er een piek in de aanvraag van reisdocumenten. Deze ontstaat omdat in 2014 de reisdocumenten (identiteitskaart en paspoort) voor meerderjarigen 10 jaar geldig werden. Om onze inwoners op tijd van een nieuw reisdocument te kunnen voorzien hebben we voor een periode van 5 jaar extra medewerkers nodig die wij hiervoor kunnen inzetten. Dit kost € 135.000 per jaar. Hier tegenover staan extra inkomsten aan gemeenteleges.

Formatie toezichthouder basisregistratie personen (BRP)
Per 15 mei 2023 is de wettelijk taak Landelijke Aanpak Adresfraude (LAA) opgenomen in de wet BRP. Dit betekent dat elke gemeente verplicht is om adresonderzoeken uit te voeren. Dit voor het beter bijhouden van de BRP en ter voorkoming en opsporing van allerlei soorten fraude. Met dit budget kunnen wij structureel inzetten op adresonderzoeken door een toezichthouder BRP. In 2023 is eenmalig € 36.000 beschikbaar gesteld door de raad. We merken dat er steeds meer adresonderzoeken bijkomen. Bij de gecontroleerde adressen blijkt ook dat er vaak OOV overtredingen worden geconstateerd. Zoals (woon)overlast, ondermijning en zorg & veiligheid casuïstiek. OOV heeft in haar personeelsbudget € 30.000 beschikbaar om tezamen met deze € 50.000 in te kunnen zetten voor een toezichthouder adresfraude en ondermijning. Door de aanpak te clusteren en het toezicht onder te brengen bij één team ontstaat een betere informatiepositie, meer inzicht in de problematiek en kan efficiënter fraude en ondermijning worden aangepakt. Hierdoor werken we verder aan het verbeteren van de veiligheid van onze inwoners.

Versterking bestuursondersteuning
Afgelopen jaar is de totale organisatie substantieel versterkt. Daardoor verbetert de dienstverlening aan de inwoners en bedrijven. Ook de ondersteuning van de burgemeester en wethouders met secretariële en adviserende kwaliteiten is verbeterd, maar nog niet toereikend. Om de bestuurskracht van de gemeente door te ontwikkelen is een verdere aanvulling met totaal € 96.000 noodzakelijk.

Facilitaire verbeteringen
Verbeteringen in het werkcafé (verstrekken van soep) en de uitbreiding van de frequentie van de (avond)vergaderingen vraagt meer capaciteit (€ 43.000).

Inhuur beveiliging
De agressie aan de balie burgerzaken en ook telefonisch neemt in de samenleving merkbaar toe. Ook binnen de gemeente Medemblik en aan de balie is dit helaas merkbaar. Zo is een toename van het aantal meldingen zichtbaar in 2022 ten opzichte van 2021, waarbij in 5 situaties politie inzet noodzakelijk was. Ook in 2023 zijn al tientallen meldingen geregistreerd. De inzet van een beveiliger is daarom essentieel, om een veilige omgeving voor werknemers én bezoekers te creëren. Naast de inhuur van een beveiliger, is ook training van een deel van de medewerkers met publiek contact nodig voor juiste omgang met agressie en geweld. Aanvullend moeten protocollen op dit gebied geactualiseerd worden, naast het verbeteren van de inzet van het HAL team. Dit team bestaande uit een 20-tal collega's dient periodiek getraind te worden en kan ingrijpen bij ongewenst gedrag. Totale kosten beveiliging zijn € 105.000 per jaar.

Uitbreiding formatie teamleiders
Deze aanvraag komt voort uit de groei van onze organisatie, waarbij we ons ook richten op investeren in organisatie en ontwikkeling. In het kader van de organisatieontwikkeling is besloten uit te gaan van een maximale span of control van de Teamleider. Die span of control is enerzijds belangrijk voor de organisatie en de ontwikkeling.
Anderzijds heeft de sturing van de Teamleider binnen deze marge een onmiddellijke invloed op de operationele processen en resultaten en daarmee op de dienstverlening. Ondanks een zorgvuldige inschatting van personeelsbezetting en de daarbij behorende sturing, is de span of control van een aantal Teamleiders nu echt te groot geworden. Dit begint een negatieve invloed te hebben op onze operationele processen en resultaten. We willen vooral bereiken dat de effectiviteit van de inzet van capaciteit in de uitvoering wordt geborgd. Het is daarom noodzakelijk om twee extra teamleiders aan te trekken om knelpunten te voorkomen en om de dienstverlening op peil te houden. Dit kost € 219.000 per jaar.

Tijdelijke versterking management structuur
Het eerdere besluit om een adjunct directeur aan te stellen is gebaseerd op de huidige situatie binnen het managementteam van onze organisatie. Het doel is te groeien naar een eenhoofdige directie, dat samen met een stevig SMT team de strategische sturing van de organisatie vormt. Die ambitie kunnen wij nog niet realiseren per januari 2024. Realistisch is dat een nieuwe (vaste) secretaris begin 2024 kan worden geïnstalleerd. Om deze voldoende in te werken en te ondersteunen in de beginperiode is het verstandig het dienstverband van de adjunct-secretaris tot 1 mei 2024 te verlengen, hiervoor is een budget gereserveerd van € 47.000.

	2024	2025	2026	2027
15. Organisatie (formatie) - Samen leven en ondersteuning	-487.000	-786.000	-786.000	-786.000

Formatie armoedebeleid en vroeg signalering
Onderzoek wijst uit dat de financiële gezondheid van inwoners effect heeft op hun lichamelijke en geestelijke welzijn. Om schulden en lichamelijke en geestelijke problemen te voorkomen, willen we meer investeren in armoedebeleid en schuldhulpverlening. Deze aanvraag is ook in lijn met de kaders van het rijk en het verzoek van de raad (o.a. motie aanpak vroeg signalering schuldenproblematiek). Dit kost € 187.000 per jaar.

Formatie dierenwelzijn
In meerdere wetten (BW, Wet Dieren, Wet Natuurbescherming) is bepaald dat iedereen verplicht is een dier in nood te helpen. Op dit moment voeren we de wettelijke taken onvoldoende uit, er zijn geen vastgestelde kaders en onvoldoende afstemming met de organisaties die noodopvang voor dieren beheren. De financiële verplichtingen zijn niet goed vastgelegd, waardoor er knelpunten ontstaan. Daarnaast speelt dat we momenteel overleggen met de Westfriese gemeenten over het ontbreken van wettelijk verplichte noodopvang van gehouden dieren. Er is behoefte aan een gebouw, verzorgingsmiddelen en personeel. Indien dit regionaal gerealiseerd wordt, zijn hiervoor middelen nodig in de jaren vanaf 2024/2025. Voor 2024 vragen we € 98.000 aan, zodat we kunnen starten met voldoen aan onze wettelijke taak voor huisvesting. We huren in 2024 expertise in om deze inhaalslag te maken. In 2024 volgt de analyse om te komen tot dat wat structureel nodig is vanaf 2025. We onderzoeken hierin regionaal of dit ambtelijk door één beleidsmedewerker uitgevoerd kan worden, financieel gedragen door de Westfriese gemeenten.
Ten derde is er geen structureel budget voor de wettelijke verplichte ritten van de dierenambulance. Hier geven we gemiddeld € 3.000 aan. Dit bedrag vragen we structureel aan.

Stijging taakstelling nieuwkomers
We hebben een wettelijke verplichting rondom het huisvesten en begeleiden van mensen (nieuwkomers) met een status/verblijfsvergunning. In 2023 zien we bijna een verdubbeling van dit aantal ten opzichte van 2022. De taakstelling loopt op van 68 in 2022 naar 132 in 2023. De verwachting is dat deze stijging in 2024 doorzet. Per nieuwkomer ontvangen we een budget voor het inburgeringstraject. Hierin zijn niet de kosten voor de extra werkzaamheden van onze eigen professionals, met name de inburgeringsconsulenten en maatschappelijk werkers, verwerkt. Met de huidige bezetting is dit niet haalbaar. Op dit moment zijn er 3 consulenten inburgering/bijzondere bijstand. Door de stijging van het aantal statushouders hebben we extra fte nodig. We vragen structureel € 80.000 en een incidenteel projectbudget van € 25.000 om ons voor te kunnen bereiden

op deze nieuwe verantwoordelijkheid. In 2024 kunnen deze kosten gedekt worden uit de incidentele middelen die we hiervoor van het Rijk hebben ontvangen.

Wijkgericht werken
In het beleid staat de beweging van zorg naar gezondheid centraal. Dat betekent dat we meer gaan inzetten op preventie, zodat zoveel mogelijk wordt voorkomen dat inwoners intensievere ondersteuning nodig hebben. Dat betekent dat we sterke uitvoerende teams nodig hebben, die wijkgericht werken, kennis hebben van het voorliggend veld en waar nodig zelf lichte ondersteuning kunnen bieden. Zorg- en vrijwilligersorganisaties, zorgverleners en de teams van de gemeenten kennen elkaar en weten elkaar hierdoor te vinden. Enerzijds halen we de kennis van onze partners naar binnen, anderzijds zorgen we dat we meer zichtbaar zijn daar waar dat nodig is. Op dit moment hebben de professionals in het team sociaal domein onvoldoende tijd en ruimte om deze rol te vervullen. Om beter in te zetten op preventie en het voorliggende veld is de volgende versterking nodig:
Jongerenwerk: Om meer jongeren te kunnen bereiken en coachen, om daarmee specialistische inzet te kunnen voorkomen is uitbreiding nodig voor het jongerenwerk. Hiervoor vragen we structureel € 188.000. Wanneer er meer inzet komt op coaching ter voorkoming van jeugdhulp, is er een SKJ-registratie nodig en daarmee voldoende opleidingsbudget om dit te faciliteren.
Opbouwwerk: Opbouwwerk kan op dit moment onvoldoende inspelen op de initiatieven van de inwoners. Door uitbreiding van de formatie kunnen de krachten van inwoners beter benut worden, wordt eenzaamheid voorkomen en kan ingezet worden op inclusie. Hiervoor vragen we structureel € 138.000.
Maatschappelijk werk: Zowel de verhoogde taakstelling van nieuwkomers als het meer wijkgericht werken legt een vergrote druk op de beschikbare capaciteit van maatschappelijk werk. Om deze redenen vragen we structureel € 80.000 budget aan.
Werkbudget professionals in de wijk: Op dit moment hebben de professionals van ‘Beperkt budget’ geen budget voor PR activiteiten, huur locaties etc. Dit is cruciaal bij het zichtbaar zijn in de wijk, dichtbij en laagdrempelig voor de inwoners en voor het ondersteunen van inwoners bij het opstarten van buurtinitiatieven. Dit kost structureel € 25.000.
Door de druk op de huidige arbeidsmarkt stellen we een fasering voor. In 2024 starten we met de werving. Hierdoor kunnen we vanaf 2025 op volle kracht aan het werk.

	2024	2025	2026	2027
16. Organisatie (formatie) - Ruimte	-78.000	-78.000	-78.000	-78.000

Formatie regelanalist
Met de invoering van de Omgevingswet krijgt de gemeente nieuwe taken. Tijdens het voorbereidings- en implementatieproces krijgen we steeds meer inzicht. Uit de verdere uitwerking van het Omgevingsplan blijkt dat de rol van een regelanalist belangrijk is. Als gevolg van de overgang naar het Omgevingsplan is er behoefte aan een regelanalist. Hiermee hebben we nog geen rekening gehouden in de formatie, de kosten zijn € 65.000 per jaar. De regelanalist is verantwoordelijk voor het opstellen, controleren en registreren van toepasbare regels in het Omgevingsplan. Voorheen stelden we eenmalig regels op voor het bestemmingsplan, die van kracht waren zolang het bestemmingsplan gold. Bij het Omgevingsplan werken we echter met een centraal regelmagazijn, waarbij regels van toepassing zijn in specifieke gebieden. Dit betekent dat één regel op meerdere plaatsen van toepassing kan zijn. Het is daarom belangrijk dat de toepasbare regels goed zijn, omdat dit leidt tot betere dienstverlening en kwaliteit van processen naar inwoners en ondernemers. Het beheer van deze regels vereist nieuwe expertise en is een doorlopend en structureel proces binnen de organisatie vanwege de Omgevingswet. Onze huidige formatie is niet voldoende om deze extra taak op te vangen. Als de gemeente deze taak niet op zich neemt, kan dit leiden tot foutieve of niet-ingediende aanvragen.

Opvang Oekraïense ontheemden
Als gevolg van het uitbreken van de oorlog in de Oekraïne in februari 2022 is een grote vluchtelingenstroom op gang gekomen. De gemeente Medemblik geeft uitvoering aan de Rijksopdracht met betrekking tot de opvang van Oekraïense ontheemden door de Oekraïners op te vangen in twee gemeentelijke opvanglocaties en bij gastgezinnen. Medemblik vangt ongeveer 450 Oekraïners op. Het Rijk heeft aangekondigd dat de opvang van deze groep vluchtelingen wordt verlengd tot 4 maart 2025 en mogelijk tot 4 maart 2026. Het is ongewis hoe lang de oorlog in

Oekraïne en de opvang zal voortduren. Op basis van de Bekostigingssystematiek die nu bekend is zou gemeente Medemblik € 5,5 miljoen voor deze opvang kunnen ontvangen. Er zijn echter geluiden dat de bekostigingsregeling opnieuw herzien gaat worden. De garantie is echter dat de bekostiging wél de gemaakte kosten zal dekken. Ons voorstel is daarom om uitsluitend de verwachte uitgaven op te nemen en daar tegenover het zelfde bedragen aan inkomsten te begroten. Onderdeel van deze kosten zijn de kosten voor inhuur, die verlengd wordt tot einde van het project. De gemeente heeft ervoor gekozen om de organisatie, coördinatie en begeleiding van deze opvang door inhuur te realiseren om zo de reguliere organisatie niet te belasten. Voor de verlengde opvang wil de gemeentesecretaris (en tevens ambtelijke opdrachtgever) deze ingehuurde inzet verder continueren tot einde project.

	2024	2025	2026	2027
17. Organisatie (overige)	-417.000	-264.000	-264.000	-264.000

Samenhangende Objecten Registratie (SOR)
De samenhangende objectenregistratie (SOR) is een door het Rijk opgelegde wettelijke taak om te komen tot een uniforme registratie met basisgegevens over objecten in de fysieke werkelijkheid. Daaronder worden verstaan objecten die in het terrein zichtbaar zijn, zoals spoorlijnen wegen, water, gebouwen en bomen, aangevuld met objecten als woonplaatsen en openbare ruimten. De verschillende (geo) basisregistraties (zoals BGT, BAG en WOZ) moeten in samenhang worden beheerd. De enige ontbrekende schakel in dit geheel is de WOZ-objectenregistratie, mede ook voor het (moeten) realiseren van de WOZ-objectenkaart. Bovendien is een voorwaarde voor het goed functioneren van het Digitale Stelsel Omgevingswet (DSO) dat de samenhangende objectregistratie (SOR) volledig actueel, juist en nauwkeurig is. Dit kost incidenteel € 125.000. In de jaren na 2024 is € 15.000 structureel meegenomen.

Piketdienst communicatie
We vinden het belangrijk dat bij crises met maatschappelijke impact buiten kantooruren communicatieve ondersteuning beschikbaar is. Hiervoor stellen we een piketdienst communicatie in. Gemeenten en veiligheidsregio's krijgen een steeds prominentere rol bij de aanpak van maatschappelijke crises. Deze prominentere rol heeft ook effect op de urgentie om crisiscommunicatie op lokaal niveau buiten kantooruren te organiseren. Zo stellen wij onszelf in staat om als moderne gemeente bij crisissituaties inwoners en andere belanghebbenden te informeren en betekenisvol te kunnen communiceren. We vragen hiervoor € 14.000 per jaar.

Applicatierationalisatie
Gemeente Medemblik maakt voor haar dienstverlening gebruik van ca. 300 applicaties. Mede door decentrale inkoop vanuit afdelingen is een lastig te beheersen geheel van functionaliteiten, contracten en gebruikers ontstaan. Dit project heeft tot doel het applicatielandschap in kaart te brengen en per applicatie de toekomststrategie te bepalen. Voor dit project is een incidenteel budget van € 42.500 begroot.

Data gedreven Werken: Opzetten en inrichten van een dataportaal
Het opzetten van een gemeentebreed professioneel dataportaal voor het leveren van managementinformatie, dashboards en overzichten voor het maken van gemeentebrede beleidsondersteuning en sturingsvraagstukken. Team Informatiemanagement wil in samenwerking met bestuur, directie en domeinen een dataportaal gaan opzetten en onderhouden. Daarmee kan data worden beschikbaar gesteld aan de organisatie om te nemen beleidsmatige en sturingsbeslissingen nog beter te kunnen onderbouwen. Dit beheerplatform is randvoorwaardelijk voor het Sociaal Domein, voor 'Sociaal Domein in Balans', onderdeel 'Realiseren en implementeren dashboards'. We vragen hiervoor € 25.000 per jaar.

Uitbreiden opleidingsbudget
Gebaseerd op het huidige aantal medewerkers is er een vast bedrag van € 500 per persoon voor opleidingskosten beschikbaar. Dit bedrag is niet toereikend om zelfs een korte cursus van één dagdeel te bekostigen. Het gemiddelde opleidingsbudget bij gemeenten van vergelijkbare grootte ligt rond € 1.150 per persoon, zoals te vinden is in de beschikbare benchmarks van het AenO fonds. Uitgangspunt van de organisatie ontwikkeling is investeren in onze medewerkers. Met het verhogen van het opleidingsbudget naar gemiddeld € 1.000 per persoon, dit is € 210.000 per jaar, kunnen we

investeren in medewerkers die door de veranderende arbeidsmarkt soms op een minder ervaren niveau binnen komen. Verder kunnen we door te investeren in medewerkers de uitstroom van personeel beperken en ervoor te zorgen dat de kennis en vaardigheden van onze medewerkers op het juiste niveau blijven. Door hen de mogelijkheid te bieden om zich verder te ontwikkelen, kunnen we als organisatie beter inspelen op de veranderende behoeften en eisen van onze sector. Een verhoogd opleidingsbudget zal ons in staat stellen om een breder scala aan opleidingsmogelijkheden aan te bieden, waaronder langere cursussen, workshops, conferenties en andere relevante ontwikkelingsprogramma's. Dit zal niet alleen de professionele groei van onze medewerkers stimuleren, maar ook bijdragen aan hun motivatie, tevredenheid en betrokkenheid bij de organisatie. Daarnaast willen we benadrukken dat het beperken van de uitstroom van personeel niet alleen kostenbesparend kan zijn, maar ook van grote waarde is voor het behouden van de expertise en ervaring binnen onze organisatie. Dit zal op de lange termijn de continuïteit en kwaliteit van onze dienstverlening ten goede komen.

Functie herwaardering
In 2023 is een incidenteel budget toegekend voor de kosten van het actualiseren van het functiehuis door een gespecialiseerd bureau. We realiseren ons dat het niet alleen belangrijk is om de functiebeschrijvingen en functie-eisen te updaten, maar ook om ervoor te zorgen dat het functiehuis marktconform is en aantrekkelijk blijft voor potentiële nieuwe medewerkers. Het actualiseren van het functiehuis leidt niet alleen tot een verbeterde interne structuur en functiebeschrijvingen, maar ook tot een positieve impact op ons employer branding en onze wervingsinspanningen. Na de actualisatie van het functiehuis kan naar aanleiding van de functiebeschrijvingen naar voren komen dat het nodig is om, in voorkomende gevallen, functieschalen te herzien en te verhogen om ervoor te zorgen dat ze in lijn zijn met de marktwaarde van de functies. Of dit aan de orde is en in welke mate is op dit moment nog niet in te schatten. De structurele effecten om eventuele verhogingen van de functieschalen op te vangen zijn nog niet in te schatten en worden als p.m. post aangekondigd.

	2024	2025	2026	2027
18. Ruimtelijke ontwikkeling	-593.000	-613.000	-633.000	-779.000

Contributieverhoging P10
Gemeente Medemblik is lid van de P10. De P10 is een samenwerking van 31 grote plattelandsgemeenten in Nederland. De P10 is één van de organisaties die de plattelandsthema’s onder de aandacht brengt van diverse partijen, waaronder de landelijke en Europese politie. Gesprekspartners zijn onder andere VNG en diverse ministeries. Eind 2022 stemde het Algemeen Bestuur van de P10 in met de contributieverhoging naar € 15.000 en het bedrag vanaf 2024 jaarlijks te indexeren met € 5.000. Motivatie voor de contributieverhoging dat in de afgelopen jaren de P10 sterk is gegroeid tot inmiddels 31 leden en steeds vaker door het Rijk, de VNG en andere relevante organisaties gevraagd om ergens te praten. Ook liggen er grote opgaven in het landelijk gebied als gevolg van klimaatverandering, stikstofcrisis en gebrek aan ruimte. Met deze contributieverhoging kan de kernorganisatie versterkt worden als gevolg uitbreiding van de organisatie en de extra taken die op de P10 afkomen vergrote opgaven van het landelijk gebied vanuit Europa en het Rijk.

Gemeentelijke Bijdrage LEADER West-Friesland
Er is jaarlijks een eigen bijdrage van € 46.000 nodig om als regio Westfriesland in aanmerking te komen voor LEADER subsidie, een Europese subsidie dat voorkomt uit het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid. Deze subsidie richt zich op lokale ontwikkelingen vanuit de gemeenschap gericht op het versterken van het platteland door het behoud van de leefbaarheid van het platteland, het versterken van de sociale cohesie, en behouden/versterken van het voorzieningenniveau.

Verhoging dotatie onderhoudsvoorziening
We actualiseren het meerjarenonderhoudsplanning (MJOP) gebouwen 2023-2042. De dekking voor de onderhoudskosten wordt gevonden in de voorziening onderhoud en voor een gedeelte in de eigen begroting. Het gaat hier om kosten die worden gemaakt om het vastgoed in oorspronkelijke staat te houden, zodat het naar behoren kan functioneren. Momenteel bedraagt de dotatie € 708.000 over de periode 2016-2025. Voor 2023-2042 is de gemiddelde dotatie berekend op € 1.342.000. De huidige dotatie 2024-2042 dient jaarlijks te worden opgehoogd met € 634.000 om te kunnen blijven voldoen aan het in stand houden op een sober- en doelmatig niveau (conditieniveau 3). In deze

bedragen is nog geen rekening gehouden met het eventuele resterende saldo van de voorziening over 2023.

Gemeentelijke Bijdrage activiteitensubsidie STEM Waterweken
De raad draaide in de periode 2021-2023 drie maal een voorgestelde bezuiniging op de activiteitensubsidie Waterweken Medemblik grotendeels terug door middel van amendementen. Ondanks de amendementen dreigt het evenement, dat oorspronkelijk een gemeentelijk evenement was, alsnog om financiële redenen te verdwijnen vanaf 2025. De organisatie, bestaande uit vrijwilligers, liet bij de begroting 2023 via een schriftelijke inspraakreactie al weten financiële duidelijkheid te willen hebben of het evenement kan voortbestaan vanaf 2025. Hiervoor wenst de organisatie een subsidie van € 30.000.
We stellen voor om in 2025 het budget van het amendement 'Het gaat niet altijd het putje in van € 25.000 en vanaf 2026 het budget van € 20.000 uit het amendement 'Het tientje ook vanaf 2026 goed besteed' volledig te bestemmen voor de activiteitensubsidie Waterweken Medemblik. Daarnaast het budget 'subsidie bevordering toerisme' structureel te verhogen zodat vanaf 2025 een jaarlijks een activiteitensubsidie van € 30.000 aan STEM Waterweken verstrekt kan worden.

Investeringskrediet herinrichting Tripkouw
De Tripkouw in Midwoud dient heringericht te worden. Dit omdat de gehele verharding aan groot onderhoud toe is. De fundering is op meerdere plekken in slechte staat waardoor verzakkingen blijven ontstaan. Binnen het ontwerp wordt rekening gehouden met de wensen vanuit de omgeving. Het participatietraject wordt opgestart op het moment dat de begroting is vastgesteld en de middelen beschikbaar zijn. We onderzoeken de subsidiemogelijkheden voor dit project, waaronder de subsidie Kleine Infrastructuur van de provincie Noord-Holland. We vragen een investeringskrediet van € 2.616.000, deze wordt in 20 jaar afgeschreven (dit is € 131.000 per jaar).

Indexatie projecten openbare ruimte
De voor de projecten Openbare Ruimte vastgestelde kredieten (zowel voorbereidings- als investeringskredieten) dienen geïndexeerd te worden. De kredieten zijn veelal een aantal jaren geleden vastgesteld, inmiddels zijn de prijzen gestegen. Door een actueel krediet kunnen de openbare ruimte projecten doorgang vinden en zo bijdragen aan het verduurzamen en vergroening van de leef-, werk- en woonomgeving en het verbeteren van de verkeersveiligheid. De structurele effecten zijn nog niet in te schatten en worden als p.m. post aangekondigd.

	2024	2025	2026	2027
19. Sociaal domein	-522.000	-57.000	-85.000	-85.000

Regionale aanbesteding Wmo en Jeugdhulp
De regionale aanbesteding Wmo en Jeugdhulp borgt de kwaliteit en continuïteit van ondersteuning die we als gemeente aan onze inwoners moeten bieden onder de Jeugdwet en de Wet maatschappelijke ondersteuning voor 2024 en verder. Eind 2022 is de aanbesteding gestart.
Het gaat om de volgende inkooptrajecten:

- Specialistische jeugdhulp (segment B)
- Hoog specialistische jeugdhulp (segment C)
- Pleegzorg
- Ernstige Dyslexie (ED)
- Wmo
- Onafhankelijke cliëntondersteuning
- Sociaal medische advisering

Ten behoeve van de aanbesteding is een regionale projectorganisatie opgericht. De bijdrage voor Medemblik voor de regionale projectorganisatie bedraagt in 2024 € 50.000 en is eenmalig: tot de start van de nieuwe aanbesteding in 2025. Een goede en zorgvuldige implementatie draagt bij aan een snelle start van zorg en een goed proces. In de implementatiefase is meer inzet nodig van Wmo consulenten, Jeugdhulpverleners, Kwaliteitsmedewerkers, ICT en administratie. Zij moeten zich dan een nieuwe werkwijze en tarifering eigen maken en implementeren in de systemen. Om de implementatie in goede banen te leiden is tijdelijke uitbreiding van capaciteit nodig, voor een budget van € 60.000 in 2024 en € 20.000 in 2025.

JOGG
JOGG werd tot nu toe met incidentele middelen bekostigd. Vanaf 2024 willen we JOGG structureel onderdeel laten zijn van de begroting, dit kost € 80.000 per jaar. Een deel kan bekostigd worden uit de middelen die voor dit doel in de regeling Brede SPUK beschikbaar worden gesteld. Voor 2024 en 2025 is de dekking € 48.000 per jaar.

Consultatiebureau Wervershoof
Het college heeft het uitgangspunt dat het consultatiebureau in Wervershoof behouden blijft. De afgelopen periode is gezocht naar de best passende oplossing, mogelijk kan het consultatiebureau in de Schoof worden gehuisvest. Mocht dit niet lukken dan zien we voor nu geen andere mogelijkheden dan een andere plek binnen het gezondheidscentrum.
Het huurcontract tussen het consultatiebureau (de GGD) en de verhuurder van het gezondheidscentrum loopt af. In de tweede helft van 2024 moet de huidige ruimte van het consultatiebureau worden opgeleverd. Om commerciële redenen biedt de verhuurder geen mogelijkheid om op het consultatiebureau op de begane grond te behouden. Binnen het AB van de GGD is afgesproken dat verbouwingen en verhuizingen van consultatiebureaus door de betreffende gemeente worden betaald. Gezien bovenstaande wordt Medemblik geconfronteerd met kosten voor behoud van een consultatiebureau in Wervershoof. De verhuurder biedt de mogelijkheid om op de derde verdieping het consultatiebureau te huisvesten. De investering die nodig is voor de verplaatsing bedraagt € 300.000. Daarnaast hebben we te maken met € 30.000 projectkosten (projectkosten, meubilair en ICT). Er zijn in het dorp weinig huisvestingsmogelijkheden binnen de ruimte van de opzegtermijn.
De bestaande huurkosten van € 17.000 worden mogelijk verhoogd door afname van meer m2 naar de eisen van deze tijd. De eventuele huurstijging is naar schatting ongeveer € 5.000 per jaar.

Pilot taskforce Zorgfraude
Landelijk stijgt het aantal meldingen van zorgfraude. Een Taskforce Zorgfraude, waarbij interne en externe ketenpartners een gezamenlijke aanpak van zorgfraude opzetten en hanteren, kan helpen om zorgfraude tegen te gaan. In 2024 willen we een dergelijke Taskforce in pilot-vorm opzetten. De Taskforce Zorgfraude kan grotendeels vanuit bestaande formatie worden georganiseerd, maar heeft voor de volgende zaken € 50.000 budget nodig:

- voor het laten doen van extern onderzoek naar zorgaanbieders (bijvoorbeeld op het gebied van bedrijfsvoering);
- voor participatietrajecten;
- voor communicatiemiddelen.

Bij goed resultaat en besluit tot voortzetting van de Taskforce, wordt aanvullend budget aangevraagd.

	2024	2025	2026	2027
20. Sport	-216.000	-216.000	-216.000	-216.000

Groot onderhoud Sportvelden
Eén van de hoofddoelen is: het hebben van toekomstbestendige, betaalbare accommodaties en voorzieningen voor alle inwoners. Sportverenigingen zijn veel meer dan alleen een club waar je sport. Het is een sociaal maatschappelijk baken in iedere kern. Daar waar je relaties opbouwt, jezelf ontwikkeld en je door actief bezig te zijn werkt aan je gezondheid. Daarom zijn goede voorzieningen, in dit geval velden, essentieel om op een goede manier je sport te kunnen beoefenen. Wij vragen een jaarlijks bedrag van € 60.000 structureel. Daarnaast is voor de komende vier jaar € 156.000 nodig om de renovaties van de velden in 2027 te kunnen bekostigen. In dat jaar moeten veel sportvelden gerenoveerd worden. Daar is in een eerder stadium geen rekening mee gehouden. Zonder deze verhoging redden we het om de sportvelden te renoveren tot 2027 en een deel van de velden in 2027. Om dit gat op te vangen is het voorstel het nu al te spreiden. Na 2027 zal de structurele verhoging van € 60.000 per jaar voldoende zijn voor de renovatie van de velden.

	2024	2025	2026	2027

21. Toezicht en veiligheid	-30.000	-	-	-

Wet Politiegegevens
Om de wettelijke vereisten op grond van de Wet politiegegevens zorgvuldig te implementeren hebben wij een verbeterplan opgesteld. Dit verbeterplan stelt als doel om gereed te zijn voor de externe audit in 2025 waarbij onze organisatie wordt getoetst aan de eisen die de Wet Politiegegevens stelt aan een organisatie met een Boa- functie. Om dit verbeterplan adequaat uit te voeren is in 2024 een verhoogde bijstelling van het budget 'Wet Politiegegevens (Wpg)' benodigd. Met het aanvullende budget van € 30.000 worden de kosten gedekt voor de inhuur van een externe Wpg projectleider die het gemeentelijke projectteam begeleidt, stuurt op realisatie van de mijlpalen uit het verbeterplan en zorgt voor implementatie van de op te leveren producten.

	2024	2025	2026	2027
22. Overige	-209.000	-188.000	-201.000	-201.000

Cultuurbeleid
Een levendige cultuursector zorgt voor een plezierige woonomgeving en vitale inwoners. In 2019 hebben we voor het eerst cultuurbeleid 2019-2023 opgesteld met een budget van ruim € 200.000 dat grotendeels daarna geschrapt is vanwege noodzakelijke bezuinigingen. De cultuurnota wordt eind 2023 geëvalueerd, geactualiseerd en vastgesteld door de raad. Vooruitlopend op dit nieuwe beleid vragen wij middelen aan voor een deel van de ambities. Met dit uitvoeringsbudget kan de culturele infrastructuur meer met elkaar worden verbonden en kan brede cultuurdeelname onder inwoners worden bevorderd. Zonder dit budget kunnen we geen uitvoering geven aan de cultuurnota. We stellen voor om in 2024 te starten met een uitvoeringsbudget van € 50.000. Dit uitvoeringsbudget heeft de cultuurcoördinator nodig om de culturele infrastructuur te versterken en met elkaar te verbinden bijvoorbeeld in de vorm van culturele evenementen of educatieve projecten waar inwoners actief bij worden betrokken. We gebruiken 2024 om een uitvoeringsplan te maken en komen indien nodig terug met een aanvraag nieuw beleid vanaf 2025.
Daarnaast vragen we een verhoging van het subsidiebudget van € 65.000 om tegemoet te komen aan subsidieaanvragen, o.a. van het oorlogsmuseum, welke voldoen aan de subsidiekaders en voorzien zijn van de meerjarig onderbouwd financieel plan.

Verhoging contributie VNG
De algemene ledenvergadering van de VNG heeft op 14 juni 2023 besloten contributie vanaf 2024 te verhogen met € 4.000.

Investeringskrediet Vervanging verkeersborden
Op dit moment voldoet een groot deel (40%) van onze verkeersborden niet aan de wettelijke norm. Deels overschrijden zij de voorgeschreven levensduur van 20 jaar, ofwel voldoet de voorgeschreven reflectiewaarde niet meer. Hierdoor lopen wij het risico op aansprakelijkheid bij bijvoorbeeld ongevallen. Dit risico is de noodzaak om deze verkeersborden te vervangen, en hiermee weer te voldoen aan de wettelijke verplichting als wegbeheerder.
We voeren dit project in 2 jaar uit. We ronden af in 2025 zodoende schrijven we vanaf 2026 de kosten, € 13.000 per jaar, in 20 jaar af conform ons afschrijvingsbeleid. We onderzoeken de mogelijkheden voor recycling.

Verbeterde dienstverlening door data-uitwisseling
Onze softwareleverancier heeft de applicatie Openburgerzaken ontwikkeld. Met deze uitbreiding van ons pakket in burgerzaken kunnen we communiceren met andere partijen voor de uitwisseling van persoonsgegevens. Met deze eerste uitbreiding kunnen we onder andere de communicatie met de woningbouwvereniging(en) binnen onze gemeente gaan oppakken. We verbeteren hiermee onze dienstverlening aan onze inwoners. Zo zal het hiermee mogelijk zijn om uittreksels online aan te vragen (een bezoek aan het gemeentehuis is dan niet meer nodig). Of dit leidt tot minder werk aan de zijde van de gemeente is nu nog niet goed in te schatten. Het bedrag is in het eerste jaar (2024) € 20.000, dit is € 5.000 hoger vanwege de implementatiekosten van het systeem, dan de kosten vanaf 2025 en verder.

Investeringskrediet vervanging voertuigen
In 2024 moeten voor verschillende gemeente brede taken vervoermiddelen worden aangeschaft. Dit betreft geen uitbreiding van het wagenpark. Dit betreft een personenauto van € 45.000 en vervanging van 2 zout strooivoertuigen van € 102.500 per stuk. We vragen daarvoor € 250.000 extra op het standaard krediet voor vervanging van materieel. Deze voertuigen zijn verouderd (hebben de afschrijvingstermijn ruim overschreden), zijn in slechte technische staat of voldoen niet aan de duurzaamheidsvereisten die we daar tegenwoordig aan stellen. De voertuigen zijn daarmee duurder in wegenbelasting, reparatie en onderhoud en in strijd met het duurzame imago en doelstellingen van onze gemeente. De kostenbesparing van wegenbelasting, reparatie en onderhoud komt voor deze investering uit op € 3.000 op jaarbasis. Met deze kostenbesparing is bij dit voorstel rekening gehouden. Deze voertuigen worden vervangen door voertuigen die zo duurzaam mogelijk zijn (elektrisch waar mogelijk).
Daarnaast wordt voor € 50.000 een pilot gestart met bakfietsen bij de Buitendienst. Het is namelijk de verwachting dat voor bepaalde werkzaamheden een bakfiets een goed en vooral duurzaam alternatief is. Indien de bakfietsenpilot een positief resultaat laat zien, zal het aantal voertuigen van het wagenpark verminderd worden/vervangen worden door bakfietsen en zal dit in het meerjarenplan voor ons materiaal en materieel worden opgenomen. Bij dit krediet hoort een totale afschrijvingslast van € 34.000 structureel.

Bescherming en instandhouding erfgoed
In 2018 heeft de raad aan het college gevraagd of de 21 objecten die van de provinciale monumentenlijst werden afgevoerd te inventariseren en zo nodig op te nemen in een gemeentelijke monumentenlijst. Begin 2019 wees de gemeente 17 objecten tot gemeentelijk monument en 3 objecten als karakteristiek pand aan. In het Uitvoeringsprogramma Erfgoed 2021/2022 is vanuit de pijler beheer en onderhoud een financiële subsidie regeling als toekomstige actie opgenomen. Met deze financiële regeling willen we eigenaren van gemeentelijke monumenten helpen erfgoed te behouden en versterken, dit kost € 20.000 per jaar. Omdat het erfgoedbeleid inzet op de uitbreiding van de gemeentelijke monumentenlijst met 10 objecten per jaar, herijken we in 2026 of budget hiervoor toereikend is.

Bijdrage St. Ondernemersfonds Medemblik
In 2019 startte we met de SOM op basis van OZB-bijdrage niet woningen. Sindsdien zijn de aanvragen in aantallen en omvang bij het ondernemersfonds toegenomen. We zien dat deze aanvragen een goede bijdrage leveren aan de versterking van het ondernemersklimaat. Het bedrag wat beschikbaar is komende jaren kan groeien met de ambities van het fonds en er liggen plannen klaar die alleen met een hogere bijdrage gerealiseerd kunnen worden. We stellen daarom voor de bijdrage voor SOM structureel te verhogen met € 35.000 naar een nominaal bedrag van € 150.000 per jaar.

Financieel plan Medemblik
De financiële uitdaging voor 2026 is groot en maakt duidelijk dat het maken van verdergaande keuzes strikt noodzakelijk is. Op basis van het rapport ‘Begrotingsanalyse en procesadvies’ uit 2022 wordt het begrotingsproces 2025 proces opgestart om een perspectief te creëren hoe de gemeente een structureel en reëel begrotingsevenwicht vanaf 2026 kan verwezenlijken.
Voor dit proces is een budget nodig van € 50.000.

5 Overzichten

5.1 Totaaloverzicht 2024-2027

*Bedragen * € 1.000*

	2024			2025			2026			2027		
	Baten	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**
Dienstverlening en organisatie	16.254	-6.516	9.738	16.167	-6.469	9.697	16.201	-6.443	9.758	16.220	-6.428	9.792
Samen leven en ondersteunen	7.367	-71.763	-64.396	7.354	-70.171	-62.817	7.455	-70.399	-62.944	4.060	-66.916	-62.856
Ruimte	19.225	-44.077	-24.852	19.204	-43.661	-24.457	19.222	-43.731	-24.509	19.223	-44.051	-24.828
Algemene dekkingsmiddelen	96.406	-	96.406	96.955	-	96.955	89.578	-	89.578	89.301	-	89.301
Overhead	1.041	-19.173	-18.132	1.042	-18.806	-17.764	1.042	-18.978	-17.936	1.042	-18.793	-17.751
Heffing Vpb	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bedrag onvoorzien	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo van baten en lasten	140.293	-141.529	-1.236	140.722	-139.107	1.399	133.498	-139.551	-6.268	129.846	-136.403	-6.342
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves												
Dienstverlening en organisatie	25	-	25	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Samen leven en ondersteunen	638	-266	372	559	-266	293	645	-266	595	498	-266	232
Ruimte	1.248	-332	916	1.228	-332	896	1.178	-332	846	1.166	-332	834
Saldo reserves	1.911	-598	1.313	1.787	-598	1.189	1.823	-598	1.441	1.664	-598	1.282
Begrotingsresultaat	**142.204**	**-142.126**	**78**	**142.509**	**-139.705**	**2.804**	**135.321**	**-140.148**	**-4.827**	**131.510**	**-136.785**	**-5.275**

5.2 Taakvelden 2024-2027

Het volgende overzicht laat per programma de uitsplitsing zien van de taakvelden.

*Bedragen * € 1.000*

		2022	2023	2024	2025	2026	2027
Dienstverlening en organisatie							
TV0.1	Bestuur	-2.348	-3.316	-2.713	-2.681	-2.681	-2.679
TV0.10	Mutaties reserves	-14.317	6.534	1.313	1.190	1.225	1.066
TV0.11	Resultaat rekening baten/laste		500	0	0	0	0
TV0.2	Burgerzaken	-1.523	-1.863	-1.841	-1.820	-1.766	-1.739
TV0.4	Overhead	-13.430	-17.846	-18.132	-17.764	-17.936	-17.751
TV0.5	Treasury	795	1.092	556	462	469	474
TV0.61	OZB woningen	5.610	8.676	8.958	8.958	8.958	8.958
TV0.62	OZB niet-woningen	3.657	5.433	5.631	5.631	5.631	5.631
TV0.64	Belastingen overig	-870	-598	-852	-852	-852	-852
TV0.7	Alg. uitkering/uitk. Gem.fonds	79.757	79.062	86.334	86.883	79.506	79.229
TV0.8	Overige baten en lasten	29	0	0	0	0	0
TV0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	-119	0	0	0	0	0
	Subtotaal Dienstverlening en organisatie	57.242	77.675	79.253	80.007	72.554	72.337
Samen leven en ondersteuning							
TV4.2	Onderwijshuisvesting	-1.567	-1.831	-2.027	-2.143	-2.174	-2.221
TV4.3	Onderwijsbeleid/leerlingzaken	-1.183	-1.270	-1.250	-1.229	-1.229	-1.229

TV5.2	Sportaccomodaties	-3.296	-3.563	-2.395	-2.331	-2.372	-2.246
TV5.3	Cult.presentatie, -productie	-301	-322	-314	-314	-314	-314
TV5.4	Musea	-511	-543	-543	-543	-543	-543
TV5.5	Cultureel erfgoed	-54	-61	-157	-157	-157	-157
TV5.6	Media	-848	-860	-872	-872	-872	-872
TV6.1	Samenkracht en burgerpart.	-621	-3.400	-4.734	-4.641	-4.701	-4.699
TV6.2	Wijkteams	-2.219	-2.718	-4.326	-4.321	-4.294	-4.294
TV6.3	Inkomensregelingen	-4.440	-3.880	-2.198	-2.198	-2.198	-2.198
TV6.4	Begeleide participatie	-2.323	-2.254	-2.274	-2.155	-2.124	-2.117
TV6.5	Arbeidsparticipatie	-684	-570	-590	-609	-621	-621
TV6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-3.205	-3.733	-2.219	-2.217	-2.221	-2.221
TV6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	-6.949	-8.862	-9.418	-9.233	-9.222	-9.222
TV6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	-12.896	-15.358	-16.096	-15.196	-15.196	-15.196
TV6.81	Geëscaleerde zorg 18+	-518	-518	-586	-586	-586	-586
TV6.82	Geëscaleerde zorg 18-	-1.645	-1.830	-1.950	-1.950	-1.950	-1.950
TV7.1	Volksgezondheid	-2.109	-1.912	-2.375	-2.050	-2.098	-2.098
	Subtotaal Samen leven en ondersteuning	-45.368	-53.485	-54.323	-52.745	-52.872	-52.784
Ruimte							
TV0.3	Beheer overige gebouwen/grond	434	-71	-2.414	-2.429	-2.444	-2.459
TV1.1	Crisisbeheersing en brandweer	-2.986	-2.998	-3.194	-3.251	-3.251	-3.251
TV1.2	Openbare orde en veiligheid	-1.074	-1.986	-1.628	-1.520	-1.535	-1.535
TV2.1	Verkeer en vervoer	7.317	-9.256	-8.226	-8.343	-8.434	-8.669
TV2.2	Parkeren	-2	-3	1	-3	-66	-66
TV2.4	Econ. havens en waterwegen	-400	-765	-752	-752	-752	-752

TV3.1	Economische ontwikkeling	-987	-1.019	-662	-610	-610	-610
TV3.3	Bedrijvenloket/bedrijfsregeling		14	14	14	14	14
TV3.4	Economische promotie	1.335	1.372	1.430	1.407	1.407	1.407
TV5.7	Openbaar groen en recreatie	-4.348	-5.578	-6.230	-6.006	-6.009	-6.015
TV7.2	Riolering	1.163	1.210	1.818	1.856	1.834	1.757
TV7.3	Afval	1.637	1.799	1.781	1.780	1.781	1.780
TV7.4	Milieubeheer	-1.742	-2.493	-2.101	-2.090	-2.009	-1.996
TV7.5	Begraafplaatsen en crematoria	98	29	-29	9	-9	-6
TV8.1	Ruimtelijke ordening	-1.870	-2.039	-2.481	-2.481	-2.481	-2.481
TV8.2	Grondexploitatie	130	0	0	0	0	0
TV8.3	Wonen en bouwen	-1.426	-2.404	-2.178	-2.038	-1.947	-1.946
	Subtotaal Ruimte	-2.723	-24.190	-24.852	-24.458	-24.509	-24.828
Totaal		**9.151**	**0**	**78**	**2.804**	**-4.827**	**-5.275**

5.3 Investeringen 2024

Hieronder vindt u een overzicht van de geplande investeringen.
*Bedragen * € 1.000*

	2024
Programma 1 Dienstverlening en organisatie	
Huis van Medemblik ICT	-294
Vervanging ICT	-50
Subtotaal Dienstverlening en organisatie	-344
Programma 2 Samen leven en ondersteuning	
Onderwijshuisvesting – De Wegwijzer Opperdoes	-107
Subtotaal Samen leven en ondersteuning	-107
Programma 3 Ruimte	
Vervanging riolering	-3.072
Verduurzamen verlichtingsarsenaal	-433
Vervanging speeltoestellen	-250
Vervanging beschoeiing	-240
Vervanging materieel	-150
Achterstallig bomenonderhoud	-100
Beheer kunstwerken (bruggen en duikers)	-60
Steigers en tewaterplaatsingen	-50
Herinrichting Tripkouw	-2.616
Indexatie projecten openbare ruimte	-1.464
Reconstructie Gedempte Achterom	-743
Vervanging voertuigen	-300
Vervanging verkeersborden	-260
Aanleg nieuwe weg PWN	-30
Subtotaal Ruimte	-9.768
	-10.219

5.4 Incidentele baten en lasten 2024-2027

Taakveld	Omschrijving	2024		2025		2026		2027	
		Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
	Programma 1								
0.4 Overhead	*Vervanging verouderde software* We moeten verouderde software vervangen. Vanwege de veiligheid dienen systemen met regelmaat verbeterd, of vervangen, te worden. Dit brengt incidentele kosten mee. Bijvoorbeeld voor een aanbesteding of implementatiekosten. We verwachten tot 2026 hiermee bezig te zijn.	-50		-50					
	Informatieveiligheid	-50	-	-50	-	-	-	-	-
0.4 Overhead	*Medemblik academie* Naar aanleiding van de organisatieontwikkeling willen we een management development traject voor leidinggevenden. Daarnaast willen we, aanvullend op de Westfriesland academie, voor 2 jaar een Medemblik academie vormgeven. Deze Medemblik academie investeert in medewerkers. Hiermee onderscheiden we ons als werkgever op de arbeidsmarkt; een Unique Selling Point (USP) in onze arbeidsmarktcommunicatie.	-148							
0.4 Overhead	*Wet Open Overheid (WOO)* We ontvingen van het Rijk incidentele en structurele middelen voor de implementatie en uitvoering van de Wet Open Overheid (WOO). De incidentele middelen zijn bedoeld voor de periode tot en met 2026.	-67		-68		-68			

0.4 Overhead	*Applicatierationalisatie* We starten een project om ons applicatielandschap in kaart te brengen. We bepalen voor elke applicatie de toekomststrategie. Hiermee werken we toe naar een beter beheersbaar applicatielandschap.	-43				
0.4 Overhead	*Samenhangende objectenregistratie (SOR)* We investeren in de samenhangende objectenregistratie (SOR). Dit is een door het Rijk opgelegde wettelijke taak om te komen tot een uniforme registratie met basisgegevens over objecten in de fysieke werkelijkheid. De verschillende basisregistraties (o.a. BGT, BAG en WOZ) moeten in samenhang worden beheerd. Daarnaast is een voorwaarde voor het goed functioneren van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) dat de SOR volledig actueel, juist en nauwkeurig is.	-125				
0.4 Overhead	*Tijdelijke versterking management structuur* We willen toegroeien naar een eenhoofdige directie die samen met het strategisch managementteam (SMT) de strategische sturing van de organisatie vormt. Dit lukt nog niet per januari 2024. We stellen daarom voor om de tijdelijke functie van adjunct directeur te verlengen tot uiterlijk 1 mei 2024. Dit leidt tot versterking van ons managementteam, waardoor we beter zijn uitgerust om onze strategische doelstellingen te bereiken en om de overgang te maken naar een eenhoofdige directie.	-57				
	Organisatie	-439	- -68	- -68	- -	-
0.4 Overhead	*Project Medemblik Aan Zee (MAZ)* Medemblik aan Zee is een woningbouwproject aan de Kop Nieuwstraat in Medemblik. Het is de verwachting dat dit project in 2024 nog niet wordt afgerond. Indien nodig vragen we later voor 2025 nog aanvullend budget.	-25				

	Ruimtelijke ontwikkeling	-25	-	-	-	-	-	-	-
0.1 Bestuur	*Financieel plan Medemblik* Om een perspectief te creëren hoe de gemeente een structureel en reëel begrotingsevenwicht vanaf 2026 kan verwezenlijken willen we een financieel plan opstellen.	-50							
0.2 Burgerzaken	*Verbeterde dienstverlening door data-uitwisseling* We breiden onze applicatie voor burgerzaken uit. Dit brengt implementatiekosten met zich mee. Met deze uitbreiding kunnen we met andere partijen persoonsgegevens uitwisselen. Hiermee kunnen we onder andere de communicatie met woningbouwverenigingen gaan oppakken. Hierdoor wordt het voor inwoners mogelijk om online uittreksels aan te vragen, waardoor een bezoek aan het gemeentehuis niet langer nodig is. Hiermee verbeteren we de dienstverlening aan onze inwoners.	-5							
	Overig	-55	-	-	-	-	-	-	-
	Programma 2								
5.2 Sportaccommodaties	*Groot onderhoud sportvelden* Volgens ons beleid voor onderhoud sportvelden zetten we de reserve sportvelden in om het groot onderhoud te betalen. We werkten de planning bij. Per jaar voeren we groot onderhoud uit bij de volgende velden: 2024: Handbalveld Sporting Andijk 2026: voetbalvelden FC Medemblik en MOC	-40			-120				
	Groot onderhoud sportvelden	-40	-	-	-120	-	-	-	-

5.2 Sportaccommodaties	*LTA - Gymzaal Wognum* In september 2020 besloot de raad om de gymzaal aan de Sportlaan in Wognum nog twee jaar in stand te houden. Momenteel worden verschillende scenario's uitgewerkt over de toekomst van de gymzaal. Een van de scenario's is de overname van de gymzaal door de verenigingen die gebruik maken van deze zaal. Dit past ook binnen de kaders van het LTA. We plannen om vanaf 2025 accommodaties over te dragen.	-10							
6.1 Samenkracht&burgerparticipatie	*LTA - Binnensportaccommodaties* We zien een aantal ontwikkelingen op ons afkomen voor binnensportaccommodaties. Om dit te kunnen toetsen op haalbaarheid inclusief een participatietraject, is budget nodig.	-50							
6.1 Samenkracht&burgerparticipatie	*Herijking subsidiebeleid* We willen het subsidiebeleid herijken, met als basis het Lange termijn accommodatiebeleid (LTA) en het meerjarenbeleidsplan sociaal domein. Hiervoor is budget nodig voor externe expertise en het volgen van een participatietraject.	-40							
	Accommodaties en voorzieningen	-100	-	-	-	-	-	-	-
6.1 Samenkracht&burgerparticipatie	*Opvang Oekraïense ontheemden* Als gevolg van de oorlog in Oekraïne is een grote vluchtelingenstroom op gang gekomen. We geven uitvoering aan de Rijksopdracht voor de opvang van Oekraïense ontheemden. Het Rijk heeft aangekondigd dat de opvang wordt verlengd tot maart 2025 en mogelijk tot maart 2026. De garantie is dat de bekostiging door het Rijk de gemaakte kosten zal dekken.	-3.079	3.079	-3.233	3.233	-3.395	3.395		
	Organisatie	-3.079	3.079	-3.233	3.233	-3.395	3.395	-	-

6.1 Samenkracht&burgerparticipatie	*Stijging taakstelling nieuwkomers* We hebben een wettelijke verplichting rond het huisvesten en begeleiden van nieuwkomers met een status/verblijfsvergunning. In 2023 zien we bijna een verdubbeling t.o.v. 2022. Voor iedere nieuwkomer ontvangen we budget voor het inburgeringstraject. Hierin zijn de kosten voor ons eigen personeel niet meegenomen. Naast structureel budget voor extra formatie, nemen we een incidenteel projectbudget op om ons voor te bereiden op deze nieuwe verantwoordelijkheid.	-30							
7.1 Volksgezondheid	*Consultatiebureau Wervershoof* Het consultatiebureau in Wervershoof huurt ruimte in het GOED. Door verplaatsing van de huisartsen naar de begane grond moet het consultatiebureau verhuizen. De verbouwingskosten en aanpassing komen voor rekening van de gemeente in verband met de verplichting om deze taak uit te voeren. Eerder heeft de raad ingestemd met het voorstel van de GGD HN om de uitvoeringskosten van JGZ-consultatiebureaus te bekostigen. We verstrekken daarom een incidentele bijdrage voor de verplaatsing en de projectkosten.	-330							
	Sociaal domein	-360	-	-	-	-	-	-	-
	Programma 3								
7.4 Milieubeheer	*Klimaatadaptatie* We zetten incidenteel extra in op klimaatadaptatie.	-7		-13		-13			
	Klimaatadaptatie	-7	-	-13	-	-13	-	-	-

8.3 Wonen en bouwen	*Omgevingsrecht (IBT)* We investeren in het omgevingsrecht (vergunningverlening, toezicht, handhaving). Het maken van bestemmingsplannen, beoordelen van aanvragen voor omgevingsvergunningen en de juiste registratie daarvan zijn kerntaken van de gemeente. Het gaat hier om basisregistraties van de gemeente en daarvan zijn ook instanties, inwoners en ondernemers afhankelijk. Dat is ook de reden waarom de provincie een toezichthoudende verantwoordelijkheid heeft voor deze taak. Omdat we eerder een negatieve beoordeling hebben gekregen op deze wettelijke taak, is hoog tijd deze op orde te brengen.	-168		-108			
	Coalitieakkoord	-168	-	-108	-	- -	- -
7.4 Milieubeheer	*Electrische laadpalen 2023-2025* Het aantal elektrische voertuigen stijgt. Hierdoor is er steeds meer vraag naar elektrische laadpalen. Indien iemand geen mogelijkheid heeft om op eigen terrein een laadpaalvoorziening te installeren zijn wij verplicht een laadpaal in de openbare ruimte te plaatsen. We verwachten tot 2026 laadpalen te plaatsen.	-50		-50			
7.4 Milieubeheer	*Energiebesparingsplicht* Vorig jaar kwamen provincie en gemeenten in Noord-Holland tot een energiebesparingsakkoord. Dit akkoord houdt in dat we gaan toezien of bedrijven zich houden aan energiebesparingswetgeving. Onderdeel van dit akkoord is dat provincie gemeenten subsidieert voor deze taken. Daarbij gaat de provincie uit van 50% cofinanciering door de gemeente zelf. Dit loopt tot 2025.	-71	35				
	Duurzaamheid	-121	35	-50	-	- -	- -

3.1 Economische ontwikkeling	*Financiële ondersteuning verduurzamen van bedrijventerreinen* We ondersteunen de OTW-subsidieaanvraag (Ondersteuning Toekomstbestendige Werklocaties) van de Ondernemers Federatie Medemblik (OFM). Hiermee wordt verduurzaming van de bedrijventerreinen binnen de gemeente gerealiseerd. We gaan cofinanciering verzorgen van maximaal € 25.000 van de OTW-subsidieaanvraag bij provincie Noord-Holland. Dit doen we voor de jaren 2023 en 2024.	-25				
	Economische zaken	-25 -	- -	- -	- -	- -
2.1 Verkeer en vervoer	*Onderzoek onderhoudsvoorziening IBOR* De kosten van het onderhoud van de openbare ruimte dekken voor een belangrijk deel uit het budget voor Integraal beheer openbare ruimte (IBOR). Het vastgestelde plan vormt hiervoor de basis. Omdat de bestedingen in werkelijkheid fluctueren, wordt het resultaat jaarlijks toegevoegd of onttrokken aan de reserve Kapitaalgoederen. In 2024 voeren we een analyse uit naar de voor- en nadelen van het instellen van een voorziening. Met het instellen van een onderhoudsvoorziening op basis van een Meerjarenonderhoudsplan (MJOP) kunnen we het onderhoud van onze kapitaalgoederen beter borgen.	-30				
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	*Heroverweging lijkbezorging beleid* In 2024 heroverwegen we ons lijkbezorgingsbeleid en inventariseren de huidige situatie en onderzoeken een kostenefficiënt en toekomstig beleid.	-35				
	Openbare ruimte (IBOR)	-65 -	- -	- -	- -	- -

1.2 Openbare orde en veiligheid	*Dierenwelzijn* Op dit moment voeren we onze wettelijke taken op het gebied van dierenwelzijn onvoldoende uit, zijn er geen vastgestelde kaders en is er onvoldoende afstemming met de organisaties die noodopvang voor dieren beheren. Ook zijn de financiële verplichtingen niet goed vastgelegd, waardoor er knelpunten ontstaan. Dit willen we in de toekomst voorkomen. Daarnaast overleggen we met de Westfriese gemeenten over het ontbreken van een wettelijk verplichte noodopvang van gehouden dieren. In 2024 huren we expertise in om een inhaalslag te maken op dit dossier en beoordelen we welke structurele capaciteit er nodig is.	-98				
8.1 Ruimtelijke ordening	*Regionale samenwerking huisvesting buitenlandse werknemers* We pakken dit dossier regionaal op. We moeten capaciteit leveren aan de regionale werkgroep. Met de gevraagde middelen kunnen we meedoen aan de werkgroep, gezamenlijke onderzoeken en convenanten.	-30				
	Organisatie	-128	-	-	-	-	-	-	-
3.1 Economische ontwikkeling	*Gemeentelijke Bijdrage LEADER Westfriesland* De regio Westfriesland komt in aanmerking voor LEADER subsidie, een Europese subsidie die voorkomt uit het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid. Deze subsidie richt zich op lokale ontwikkelingen vanuit de gemeenschap gericht op het versterken van het platteland door het behoud van de leefbaarheid van het platteland, het versterken van de sociale cohesie, en behouden/versterken van het voorzieningen-niveau. In de praktijk zijn het veelal maatschappelijke, culturele of recreatieve partijen en/of projecten die in aanmerking komen voor de subsidie. In de periode 2024-2028 verzorgen we cofinanciering van de LEADER Westfriesland. Hiermee kan de regio aanspraak maken op het maximale	-46		-46		-46		-46	

	Leader-subsidiebedrag.								
	Ruimtelijke ontwikkeling	-46	-	-46	-	-46	-	-46	-
5.7 Openbaar groen & recreatie	*Speelplekkenbeleid* De afgelopen periode hebben we met een participatietraject input bij onze inwoners opgehaald over de speelplekken in onze gemeente. In het vierde kwartaal van 2023 vindt de actualisatie van het speelplekkenbeleid plaats. Na vaststelling willen we hier ook structureel uitvoering aan geven. Hiervoor nemen we een werkbudget op in de begroting.	-50							
	Accommodaties en voorzieningen	-50	-	-	-	-	-	-	-
1.2 Openbare orde en veiligheid	*Wet politiegegevens* Om de wettelijke vereisten op grond van de Wet politiegegevens te implementeren stelden we een verbeterplan op. Dit verbeterplan stelt als doel om gereed te zijn voor de externe audit in 2025 waarbij onze organisatie wordt getoetst aan de eisen die de Wet Politiegegevens stelt aan een organisatie met een Boa-functie. Om dit verbeterplan uit te voeren, is in 2024 extra budget nodig voor de inzet van een projectleider.	-30							
	Toezicht en veiligheid	-30	-	-	-	-	-	-	-
	Subtotaal programma's	-4.788	3.115	-3.568	3.233	-3.641	3.395	-46	-

	Reserve Duurzaam Medemblik								
0.10 Mutaties reserves	Electrische laadpalen 2023-2025		50		50				
0.10 Mutaties reserves	Klimaatadaptatie		7		13		13		
		-	57	-	63	-	13	-	-
	Reserve Lokale economie								
0.10 Mutaties reserves	Financiele ondersteuning verduurzamen van bedrijventerreinen		25						
		-	25	-	-	-	-	-	-
	Reserve Sportvelden								
0.10 Mutaties reserves	Groot onderhoud sportvelden		40				120		
0.10 Mutaties reserves	Incidentele toevoeging reserve	-156		-156		-156		-156	
		-156	40	-156	-	-156	120	-156	-
	Reserve Exploitatie gemeentelijke accommodaties								
0.10 Mutaties reserves	Project Medemblik Aan Zee (MAZ)		25						
		-	25	-	-	-	-	-	-
	Subtotaal reservemutaties - incidenteel	-156	147	-156	63	-156	133	-156	-
	Algemene reserve								
0.10 Mutaties reserves	Omslagbijdrage Westfrisiaweg	-10		-10		-10		-10	
		-10	-	-10	-	-10	-	-10	-

	Reserve Kapitaalgoederen								
0.10 Mutaties reserves	Structurele toevoeging naar aanleiding van wegenoverdracht Hoogheemraadschap	-322		-322		-322		-322	
0.10 Mutaties reserves	Structurele aanwending naar aanleiding van wegenoverdracht Hoogheemraadschap		1.126		1.126		1.126		1.126
		-322	1.126	-322	1.126	-322	1.126	-322	1.126
	Reserve Sportvelden								
0.10 Mutaties reserves	Structurele toevoeging reserve	-110		-110		-110		-110	
		-110	-	-110	-	-110	-	-110	-
	Reserve Exploitatie gemeentelijke accommodaties								
0.10 Mutaties reserves	De Dres		212		202		193		183
0.10 Mutaties reserves	De Bloesem		117		109		97		85
0.10 Mutaties reserves	Sportpark Andijk		141		136		131		127
0.10 Mutaties reserves	Onderwijs afschrijving		127		111		103		103
0.10 Mutaties reserves	Afschrijvingen openbare ruimte		39		39		39		39
		-	637	-	599	-	564	-	537
Subtotaal reservemutaties - structureel		-441	1.763	-441	1.725	-441	1.690	-441	1.664
Totale mutaties reserves		-597	1.910	-597	1.788	-597	1.823	-597	1.664

5.5 Reserves en voorzieningen 2024-2027

*Bedragen * € 1.000*

	1-1-2024	plus	min	1-1-2025	plus	min	1-1-2026	plus	min	1-1-2027	plus	min	31-12-2027
Reserves													
Algemene reserve	28.490	10	-6	28.494	10	-	28.504	10	-	28.514	10	-	28.524
Bestemmingsreserves													
Kapitaalgoederen	16.424	322	-1.126	15.619	322	-1.126	14.814	322	-1.126	14.010	322	-1.126	13.205
Leefbare kernen	334	-	-	334	-	-	334	-	-	334	-	-	334
Combinatiefunctie Breedtesport	185	-	-	185	-	-	185	-	-	185	-	-	185
Duurzaam Medemblik	585	-	-57	528	-	-63	465	-	-13	453	-	-	453
Personeel	656	-	-	656	-	-	656	-	-	656	-	-	656
Lokale economie	19	-	-19	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Grondexploitatie	1.902	-	-	1.902	-	-	1.902	-	-	1.902	-	-	1.902
Archeologisch onderzoek Eendracht	43	-	-	43	-	-	43	-	-	43	-	-	43
Sportvelden	284	266	-40	509	266	-	775	266	-120	921	266	-	1.187
Exploitatie gemeentelijke accommodaties	6.549	-	-662	5.887	-	-599	5.288	-	-564	4.724	-	-537	4.187
Omgevingswet	428	-	-	428	-	-	428	-	-	428	-	-	428
Sociaal domein	533	-	-	533	-	-	533	-	-	533	-	-	533
Corona	318	-	-	318	-	-	318	-	-	318	-	-	318
Subtotaal reserves	*56.749*	*597*	*-1.910*	*55.436*	*597*	*-1.788*	*54.246*	*597*	*-1.823*	*53.021*	*597*	*-1.664*	*51.954*

Voorzieningen													
Pensioenen wethouders	3.495	150	-166	3.479	150	-166	3.462	150	-166	3.446	150	-166	3.430
Voorziening verlofsparen	32	-	-	32	-	-	32	-	-	32	-	-	32
Gemeentelijke gebouwen	1.389	1.367	-1.192	1.565	1.367	-2.692	241	1.367	-1.598	10	1.367	-1.075	303
Onderhoud riolering	16.228	658	-3.469	13.418	1.015	-4.100	10.334	1.674	-4.624	7.383	1.674	-4.430	4.627
Brug Moddersloot Wervershoof	19	-	-	19	-	-	19	-	-	19	-	-	19
Parkeren	11	-	-	11	-	-	11	-	-	11	-	-	11
Afvalstoffenheffing	959	-	-	959	-	-	959	-	-	959	-	-	959
Subtotaal voorziening	*22.133*	*2.176*	*-4.827*	*19.482*	*2.532*	*-6.957*	*15.057*	*3.191*	*-6.388*	*11.860*	*3.191*	*-5.671*	*9.380*
Totaal reserves en voorzieningen	*78.882*	*2.773*	*-6.737*	*74.918*	*3.130*	*-8.745*	*69.303*	*3.788*	*-8.211*	*64.880*	*3.788*	*-7.335*	*61.334*

5.6 Balans 2024-2027

Hieronder vindt u de geprognosticeerde balans. Met deze balans berekenen we onder andere het EMU-saldo. Deze berekening vindt u hierna.

*Bedragen * € 1.000*

	2024	2025	2026	2027
Activa				
Vaste activa				
Immateriële vaste activa	822	775	728	684
Materiële vaste activa	74.726	82.018	83.436	79.906
Financiële vaste activa - Kapitaalverstrekkingen	2.220	2.220	2.220	2.220
Financiële vaste activa - Leningen	3.237	2.937	2.635	2.331
Financiële vaste activa - Uiteenzettingen langer dan > 1 jaar	5.880	5.890	5.900	5.910
Totaal vaste activa	86.885	93.840	94.919	91.051
Vlottende activa				
Voorraden	2.656	2.656	2.656	2.656
Uitzettingen met een rentetypische looptijd <1 jaar	21.894	10.800	10.800	10.800
Overlopende activa	9.485	9.485	9.485	9.485
Totaal vlottende activa	34.035	22.941	22.941	22.941
Totaal activa	**120.920**	**116.781**	**117.860**	**113.992**
Passiva				
Vaste passiva				
Eigen vermogen	64.665	66.279	60.226	53.884
Voorzieningen	21.868	17.443	14.246	11.766
Vaste schulden met een rentetypische looptijd >1jaar	19.737	18.410	28.739	33.692
Totaal vaste passiva	106.270	102.131	103.210	99.342
Vlottende passiva				
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd <1jaar	5.000	5.000	5.000	5.000
Overlopende passiva	9.650	9.650	9.650	9.650
Totaal vlottende passiva	14.650	14.650	14.650	14.650
Totaal passiva	**120.920**	**116.781**	**117.860**	**113.992**

5.7 EMU-saldo

In het volgende overzicht berekenen we het EMU-saldo. Het EMU-saldo drukt uit welk financieringstekort we hebben. Het EMU-saldo van een land is gelijk aan het saldo van alle inkomsten en uitgaven van de rijksoverheid en de decentrale overheden. De Europese Unie heeft bepaald dat het EMU-tekort van een land niet hoger mag zijn dan 3% van het bruto binnenlands product.

De begroting van een gemeente wordt opgesteld conform een stelsel van baten en lasten. Bij de berekening van het EMU-saldo wordt uitgegaan van ontvangsten en uitgaven (het kasstelsel). Dit betekent bijvoorbeeld dat investeringen volledig ten laste komen van het EMU-saldo in het jaar van aanschaf, terwijl bij een stelsel van baten en lasten de investering wordt afgeschreven over de gebruiksduur. Ook bijdragen en onttrekkingen aan voorzieningen worden niet meegenomen in de berekening van het EMU-saldo. Een positief begrotingssaldo hoeft dus niet te betekenen dat het EMU-saldo ook positief is.

*Bedragen * € 1.000*

	2023	2024	2025	2026	2027
Begrotingsresultaat voor mutaties reserves	-6.534	-1.235	1.614	-6.053	-6.341
Afschrijvingen	6.888	7.319	7.837	8.201	8.343
Stortingen in voorzieningen	1.822	2.176	2.532	3.191	3.191
Investeringen	-10.217	-13.840	-15.082	-9.573	-4.769
Opbrengsten grondexploitatie	-904	-634	-631	-634	-633
Uitgaven ten laste van voorzieningen	-3.676	-4.827	-6.957	-6.388	-5.671
Berekend EMU-saldo	**-12.621**	**-11.042**	**-10.687**	**-11.256**	**-5.880**